

Dr Marzena Kowalska
Łódź – UŁ

DZIAŁALNOŚĆ WYSTAWIENNICZA BIBLIOTEKI UNIwersYTETU ŁÓDZKIEGO W LATACH 2006-2016 JAKO FORMA POPULARYZACJI WIEDZY

Abstract

Arranging of exhibitions is an important part of activity in The Library of Lodz University, scientific and public institution. In the article the exhibitions organized in this Library in the years 2006-2016 (since opening of its new building in October 2006 until 2016) have been described.

The variety of issues was worthy of notice. The exhibitions prepared both by The Scientific Information Department of The Library, and those that were the result of cooperation with faculties of The University of Lodz, various local institutions and with foreign centers, such as embassies, were presented in the article. Among the exhibitions, there were dedicated to deserved persons or important events. There were also exhibitions pointing individual scientific and artistic achievements of people employed in The Library of Lodz University or in The University of Lodz. The exhibitions arranged periodically, seminars and conferences connected with them, were also described.

Streszczenie

Działalność wystawiennicza Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego - instytucji naukowej i publicznej - stanowi ważną część jej aktywności. W artykule scharakteryzowano wystawy organizowane w łódzkiej Książnicy w latach 2006-2016, tj. od momentu otwarcia nowego gmachu Instytucji w październiku 2006 r., do roku 2016.

Zwrócono uwagę na różnorodność tematyczną ekspozycji. Omówiono zarówno wystawy przygotowane przez Oddział Informacji Naukowej Biblioteki, jak również będące efektem współpracy z wydziałami Uniwersytetu Łódzkiego, z lokalnymi instytucjami oraz z zagranicznymi ośrodkami, np. ambasadami. W artykule opisano ekspozycje poświęcone zasłużonym osobom, ważnym wydarzeniom oraz takie, które prezentowały indywidualne dokonania naukowe i artystyczne osób związanych z Biblioteką UŁ, bądź z łódzką Uczelnią. Przedstawiono również ekspozycje aranżowane cyklicznie, jak również wydarzenia towarzyszące wernisażom - seminaria i konferencje.

Organizowanie wystaw stało się już tradycją w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego (BUŁ). Otwarcie i zagospodarowanie nowej jej części w październiku 2006 r. umożliwiło realizację zamierzeń związanych z działalnością wystawienniczą w szerszym zakresie i z większym rozmachem. Nowe wnętrza Książnicy, jej obszerne przestrzenie wypełniające hol na parterze i galerie na kilku piętrach pozwoliły intensywniej realizować plany związane z ekspozycjami. W latach 2006-2016 zorganizowano znacznie więcej wystaw niż w latach ubiegłych. Działalność wystawiennicza należała do obowiązków Oddziału Informacji Naukowej i Prac Naukowo-Dydaktycznych Biblioteki, zwykle pomysłodawcy tego rodzaju przedsięwzięć, nierzadko jednak współpracujące go z polskimi bądź zagranicznymi placówkami nauki i kultury. I tak jest do dziś.

Warto zwrócić uwagę na tematyczną różnorodność wystaw. Były to ekspozycje poświęcone zasłużonym osobom lub ważnym wydarzeniom. Część wystaw to efekt współpracy z różnymi wydziałami Uniwersytetu Łódzkiego lub z lokalnymi instytucjami typu Filharmonia Łódzka, Łódzka Szkoła Filmowa, Teatr Wielki w Łodzi. Niektóre z ekspozycji opierały się na współdziałaniu z zagranicznymi ośrodkami, m.in. z ambasadami Japonii, Czech, Brazylii czy Kuby i skutecznie przybliżały kulturę tych krajów. Wśród wystaw były takie, które wskazywały na indywidualne dokonania artystów, by wymienić twórczość Zdzisława Muchowicza, Roberta Kręzlaka, Dominiki Tępińskiej, Danuty Radek-Pankowskiej. Inne przypominały działalność osób związanych z Biblioteką UŁ czy łódzką Uczelnią. Należy tu powiedzieć o zasługach Heleny Więckowskiej, Jana Muszkowskiego, Janusza Dunina, Jerzego Andrzejewskiego, Jerzego Starnawskiego, czy Bolesława W. Lewickiego. Obopólne zadowolenie ze współpracy i dobrych warunków wystawienniczych w BUŁ sprawiało, że w kilku przypadkach aranżowanie wystaw przybrało formę cykliczną, jak na przykład ekspozycje Wyższej Szkoły Sztuki i Projektowania w Łodzi, Muzeum Książki Artystycznej czy Festiwalu Kultury Buddyjskiej.

Wernisaże nie tylko prezentowały przeróżne osiągnięcia, ale przy okazji zachęcały do zwiedzania nowoczesnego budynku Biblioteki. Omawiając wystawy w BUŁ, ze względu na ich znaczną liczbę, ograniczę się do wybranych przykładów.

W 2007 r. przygotowano cztery ekspozycje: *Na tropach Wańkowicza. W 115. rocznicę urodzin pisarza, Ryszard Kapuściński (1932-2007)*, *Stanisław Wyspiański (1869-1907). Z okazji Roku Stanisława Wyspiańskiego oraz Generał Władysław Anders. Z okazji Roku Władysława Andersa*.

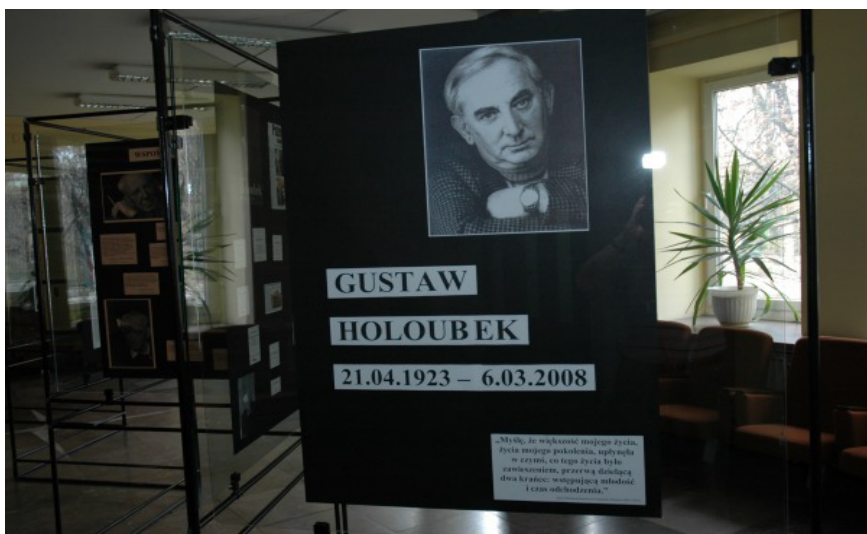
Na wystawie poświęconej Stanisławowi Wyspiańskiemu pokazano książki biograficzne i korespondencję autora *Nocy Listopadowej* skierowaną do różnych adresatów, materiały przedstawiające Wyspiańskiego jako poetę, dramatopisarza, twórcę i reformatora teatru, malarza, a także projektanta mebli i sztuki użytkowej. Spośród sztuk dramatycznych wyeksponowano *Wesele*, będące zawsze aktualnym głosem w dyskusji o Polsce. Pokazano fotografie autorstwa Janusza Szymańskiego z inscenizacji *Wese-*

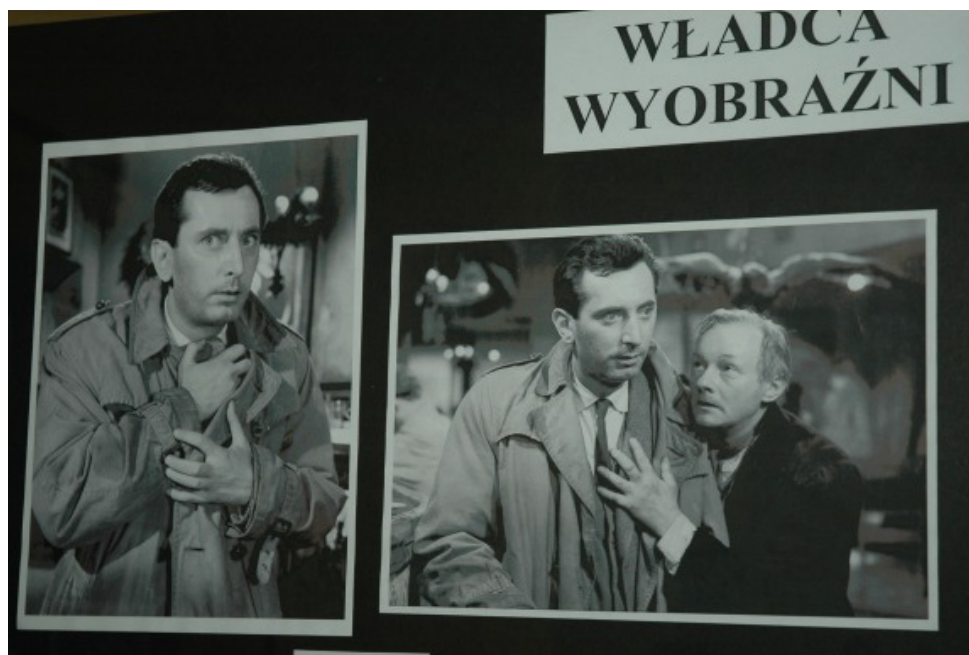
la w reżyserii Ryszarda Peryta, która odbyła się w Teatrze Nowym im. Kazimierza Dejmka w Łodzi w 2007 r. oraz fotosy z filmu i planu zdjęciowego *Wesela* w reżyserii Andrzeja Wajdy z 1972 r. autorstwa Renaty Pajchel, a także zdjęcia z innych spektakli: *Wesele* z 1958 r. w reżyserii Stefanii Domańskiej i *Wesele* z 1969 r. w reżyserii Jerzego Grzegorzewskiego autorstwa Franciszka Myszkowskiego oraz ze spektaklu *Klątwa* w reżyserii Waldemara Zawodnińskiego z 1995 r. autorstwa Urszuli Karpińskiej. Interesującym eksponatem była kopia autografu Stanisława Wyspiańskiego z dramatu *Legenda*, należąca do zbiorów BUŁ. Pokazano również ilustracje wykonane przez Wyspiańskiego do *Iliady* Homera. Wystawę wzbogaciły programy teatralne, rysunki, a także rekwizyty wypożyczone z Teatru im. Stefana Jaracza w Łodzi.

Ekspozycja poświęcona generałowi Władysławowi Andersowi zaprezentowała zbiory Biblioteki oraz cenne archiwalia, muzealia i zbiory ikonograficzne udostępnione przez Muzeum Tradycji Niepodległości w Łodzi. Można było zobaczyć fotografie, medale, mundur wojskowy i czapkę oraz portret Andersa namalowany węglem przez Krystynę Szczypkowską, a także zbiory prywatne: list z własnoręcznym podpisem generała udostępniony przez Wojciecha Jastrzębskiego oraz zdjęcia z Monte Cassino wypożyczone od Henryka Lemiesza.

Rok 2008 był okazją do przygotowania trzech wystaw poświęconych: Józefowi Czapskiemu, Gustawowi Holoubkowi i Zbigniewowi Herbertowi.

Okazją do przypomnienia postaci Józefa Czapskiego była 15. rocznica śmierci hrabiego herbu Leliwa, malarza, pisarza, świadka mordu polskich oficerów w Katyniu, wreszcie współtwórca paryskiej „Kultury”. Książki autorstwa Czapskiego oraz inne dotyczące jego życia i twórczości, liczne zdjęcia i reprodukcje jego obrazów uatrakcyjniły całość wystawy.

Gustaw Holoubek 1923- 2008, 2008

Zbigniew Herbert 1924-1998, 2008

Powodem do przygotowania tej nieplanowanej ekspozycji *Gustaw Holoubek (1923-2008)* była śmierć wybitnego aktora, reżysera i pedagoga. Zaprezentowano na niej jego biografię, wspomnienia o nim, bogatą filmografię. Przypomniano inscenizacje teatralne z udziałem Holoubka, nagrody i odznaczenia, jakie mu przyznano. Teatr Nowy w Łodzi udostępnił Bibliotece zdjęcia ze słynnej inscenizacji *Dziadów* Adama Mickiewicza w reżyserii Kazimierza Dejmka, wystawionych w Teatrze Narodowym w Warszawie w 1967 r., w której Holoubek zagrał Gustawa-Konrada. Muzeum Kine-
matografii w Łodzi wypożyczyło BUŁ fotosty z filmów, w których aktor pokazał swój kunszt artystyczny. Wystawę uzupełniły artykuły i recenzje oraz relacje z ostatniego pożegnania mistrza sceny polskiej.

W 2008 r. wspólne działania z Katedrą Literatury Polskiej XX i XXI w. zaowocowały wystawą *Zbigniew Herbert (1924-1998) w 10. rocznicę śmierci* przygotowaną po ogłoszeniu przez Sejm RP roku 2008 Rokiem Zbigniewa Herberta. Wystawa przedstawiła materiały ilustrujące biografię poety, jego debiuty prasowe, pierwsze i kolejne wydania poezji, dramatów i esejów, jak również przekłady, wiersze oraz korespondencję. Zaprezentowała studia o twórczości Herberta oraz prace łódzkich badaczy jego literatury, będące rezultatem konferencji naukowej, która miała miejsce w Łodzi w 1992 r. Zaakcentowano fascynacje malarskie poety oraz inspirujące go podróże. Pokazano również muzykalia świadczące o wpływie poezji Herberta na twórczość muzyczną i ostatni wywiad z autorem *Pana Cogito*. Po wernisażu odbyła się sesja naukowa, podczas której referaty wygłosili pracownicy UŁ: profesor Jacek Brzozowski, dr Maria Berkan-Jabłońska, dr Anna Drozd, dr Marzena Woźniak-Łabieniec, dr Krystyna Pietrych i dr Jerzy Wiśniewski.

W roku 2009 Oddział Informacji Naukowej (OIN) zorganizował wystawę o Juliuszu Słowackim pt. *Juliusza Słowackiego świat teatralny. Reminiscencje. Z okazji roku Juliusza Słowackiego* pokazującą inscenizacje teatralne dramatów poety epoki romantyzmu. Zaprezentowane materiały pochodziły z kolekcji Dokumentów Życia Społecznego BUŁ oraz z łódzkich teatrów: Teatru im. Stefana Jaracza i Teatru Nowego im. Kazimierza Dejmka.

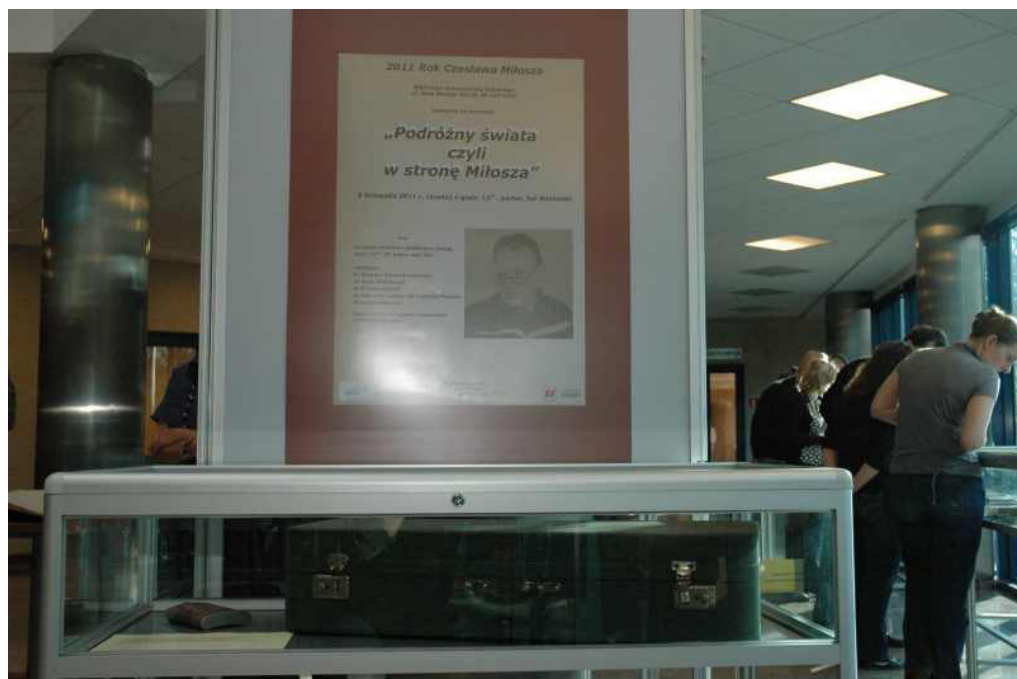
Ogłoszenie roku 2010 Rokiem Fryderyka Chopina z okazji 200. rocznicy jego urodzin było okazją do przypomnienia postaci i twórczości kompozytora. Biografia Chopina wytyczyła plan ekspozycji *Tam, gdzie pozostały nuty Chopina...* Wystawa przypominała miejsca, w których bywał, koncertował i które inspirowały go do komponowania. Pozwoliła odtworzyć pamięć o miastach i miejscowościach, gdzie rozbrzmiewała i pozostała chopinowska muzyka: Żelazowa Wola, Brochów, Warszawa, Sanniki, Szafarnia, Duszniki i Antonin. Sztuka kompozytorska Chopina znana była także w Wiedniu, Pradze, Cieplicach Dreźnie, Berlinie, Nohant, Edynburgu, Glasgow i Londynie, gdzie pianista dał swój ostatni koncert. W 1848 r. powrócił do Paryża i tam pozostał na zawsze. Wernisaż połączony był z prelekcją Małgorzaty Grajter z Akade-

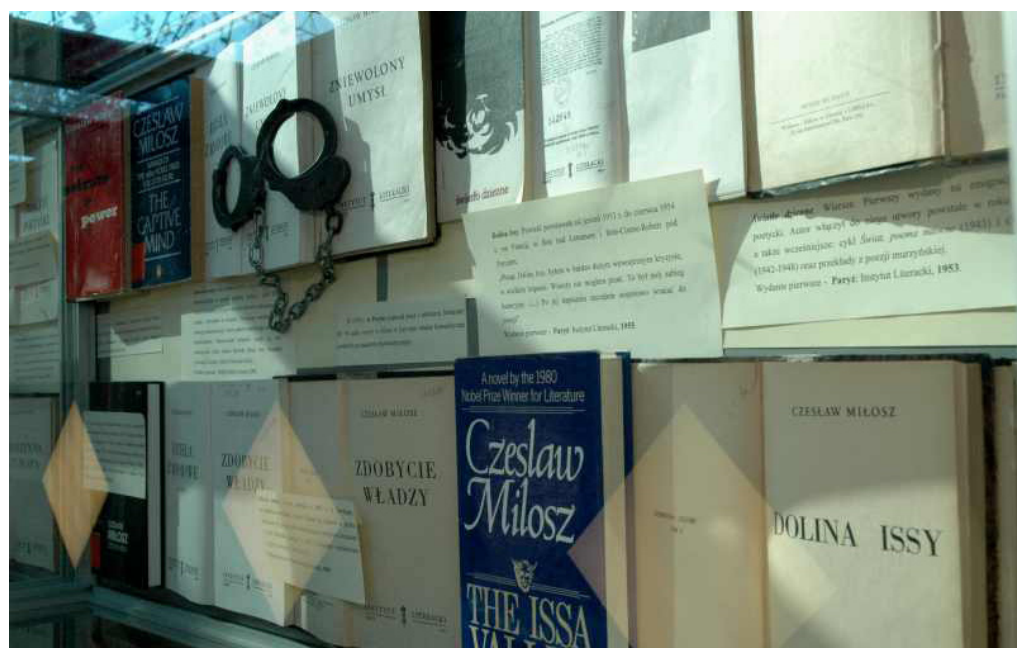
Tam, gdzie pozostały nuty Chopina 2010

mii Muzycznej w Łodzi pt. *Fryderyka Chopina muzyczne pamiątki z podróży*. Wydarzenie to odbiło się szerokim echem w mediach lokalnych: TVP3 Łódź, Telewizji TOYA i Radiu Łódź.

W listopadzie i grudniu 2011 r. można było oglądać ekspozycję „*Podróżny świata*” czyli w stronę Miłosza przygotowaną przez Oddział Informacji Naukowej z okazji Roku Czesława Miłosza. Zaprezentowano osobę i twórczość noblisty w szerszym kontekście, tj. na tle kultury polskiej i światowej. Pokazano związki poety ze środowiskami literackimi innych państw, kontakty i przyjaźnie z twórcami różnych narodowości. Wystawa została przygotowana według planu: „Rodzinna Europa” (Litwa, Polska, Paryż), „Widzenie nad Zatoką San Francisco” (Ameryka, Nagroda Nobla), „W Ojczyźnie mojej ...” (Warszawa, Kraków, Lublin), „Gdzie wschodzi słońce i kędy zapada” (przekłady literackie, korespondencja, przyjaźnie). Wernisaż połączono z sesją naukową na temat twórczości Miłosza, w której wzięli udział pracownicy naukowcy z Wydziału Filologicznego UŁ: dr Marzena Woźniak-Łabieniec, dr Jerzy Wiśniewski i dr Jacek Ladorucki.

Podróżny świata czyli w stronę Miłosza, 2011

Oddział Informacji Naukowej zainicjował wystawy poświęcone kobietom pióra. *Wyprzedzić czas – kobiece postrzeganie rzeczywistości w pisarstwie Zofii Nałkowskiej* to tytuł jednej z nich zorganizowanej w 2014 r. Okazją do przypomnienia osoby, twórczości i działalności publicznej autorki *Medalionów* była przypadająca w tym roku 130. rocznica urodzin i 60. rocznica odejścia pisarki. Zofia Nałkowska była działaczką polskiego ruchu kobiecego. W 1907 r. wystąpiła na Kongresie Kobiet w Warszawie, a w 1933 r., jako jedyna kobieta, została członkinią Polskiej Akademii Literatury. Na ekspozycji zaprezentowana została ta część twórczości Nałkowskiej, która podejmowała wątki feministyczne. Z jej tekstów, zarówno literackich, jak i krytycznych wydobyto treści, które mogłyby być inspiracją w aktualnych debatach o kobiecie. Na wystawie pokazano pierwsze powieści modernistyczne i psychologiczno-obyczajowe Nałkowskiej pisane w duchu młodopolskim, utwory okresu międzywojennego, a także późniejsze o tematyce społeczno-politycznej. Zaprezentowano zbiory opowiadań pisarki, teksty krytyczne i dramaty. Pokazano fotografie ze spektaklu *Dom kobiet* autorstwa Jerzego Neugebauera, wystawionego na scenie Teatru Nowego w Łodzi w 1957 r. w reżyserii Janusza Kłosińskiego. Wyeksponowano twórczość diarystyczną, gdyż Nałkowska pozostawiła swoje *Dzienniki* pisane niemal przez całe życie.

W 2015 r. Biblioteka UŁ zaaranżowała ekspozycję *Poetki miłości. 70. rocznica odejścia Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i 80. rocznica urodzin Haliny Poświatowskiej*. Do współpracy zaprosiła 32. Liceum Ogólnokształcące im. Haliny Poświatowskiej w Łodzi. Wystawa objęła dwie części. Pierwsza z nich „Z wichru spłynie moja miłość nowa...” przypominała twórczość krakowskiej poetki z rodu Kossaków, dla której miłość stała się istotą życia i poezji. Na wystawie można było zobaczyć książki biograficzne o poetce, m.in. *Zalotnicę niebieską* autorstwa jej siostry Magdaleny Samozwaniec. Zebrane materiały pozwoliły poznać twórczość poetkę Jasnorzewską zamkniętą w wierszach, poczynawszy od debiutanckiego tomiku *Niebieskie migdały* z 1922 r. po *Ostatnie utwory* wydane pośmiertnie w Londynie w 1956 r. Pokazano realizacje teatralne dramatów poetki, np. spektakl *Baba-Dziwo* wielokrotnie wystawiany na scenach teatrów polskich, jak również te jej wiersze, które zainspirowały kompozytorów: Czesława Niemena, Zygmunta Koniecznego, Jerzego Satanowskiego do napisania utworów muzycznych: *Ptaszek, Pocałunki, Dancing*. Drugą część ekspozycji otwierały słowa Haliny Poświatowskiej „Nie pytaj o życie, zapytaj o miłość, to jedno” ujawniające uczucia, emocje, doznania miłości, radość i gorycz jej doświadczenia. Ten fragment wystawy pokazał różne wydania zbiorów poezji Poświatowskiej, oryginalny rękopis wiersza oraz dokumenty osobiste i liczne fotografie. Atrakcją ekspozycji były listy Stanisławy Mygowej - matki poetki i Wisławy Szymborskiej, adresowane do dyrektorki 32. LO w Łodzi, a także zdjęcia Domu Poezji i słynnej ławeczki Poświatowskiej w Częstochowie. Pokazano również wiersze uczniów Liceum inspirowane poezją autorki *Ody do rąk*. Liryki Poświatowskiej były źródłem weny twórczej dla kompozytorów.

Poetki miłości, 2016

Na wystawie znalazły się utwory Tadeusza Bairda i Andrzeja Kurylewicza do słów poetki zapisane w nutach i utrwalone w nagraniach. Gościem honorowym spotkania był Zbigniew Myga - brat H. Poświatowskiej przybyły wraz z żoną. Opowiedział on o Domu Poezji, czyli o Muzeum im. Haliny Poświatowskiej w Częstochowie, którego był pomysłodawcą i kuratorem. Obecni byli także: dyrekcja, nauczyciele i uczniowie z 32. LO oraz dr Dominika Dworakowska z Zakładu Dydaktyki Języka i Literatury Polskiej UŁ, która wygłosiła referat *O liryce miłosnej Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i Haliny Poświatowskiej raz jeszcze*.

W 2016 r. OIN zorganizował dwie ekspozycje. Pierwsza powstała z okazji przypadającej 115. rocznicy śmierci Stefana Kisielewskiego pt. *W słowach i w dźwiękach... Stefan Kisielewski - literat i kompozytor*, którą uczczono słynnego „Kisiela”. Biografię autora *Gwiazdzbioru muzycznego* zaprezentowano w dwóch częściach: „Z rodu Kisielewskich” i „Po prostu Kisiel”. Twórczość literacką ujęto w rozdziałach: „Widziane z góry. Powieści”, „Materii pomieszanie. Felietony”, „Wołanie na puszczy. Felietony” oraz „Dzienniki”. Tytuły części muzycznej to: „Z muzyką przez lata. Felietony”, „Podróż w czasie. Kompozycje”, „Divertimento. Kompozycje”, „Danse Vive. Utwory na fortepian”, „Intermezzo. Utwory na różne instrumenty”, „Pieśni i piosenki” oraz „Kisiel do słuchania”. Na ekspozycji nie zabrakło wypowiedzi Kisielewskiego dotyczących wydarzeń politycznych i społecznych, znajomych i przyjaciół oraz znanych osobistości. Wystawę uzupełniły fotografie i rekwizyty.

W słowach i w dźwiękach. Stefan Kisielewski – literat i kompozytor, 2016

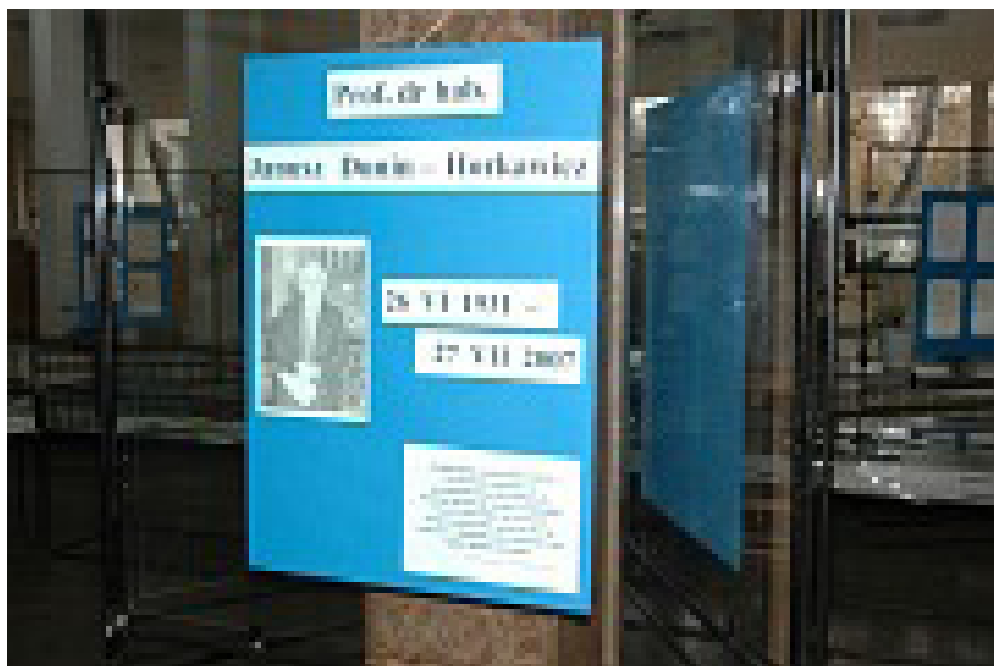
Druga z kolei to ekspozycja *Książd Profesor Włodzimierz Sedlak - kaznodzieja, teolog, bioelektronik, filozof, poeta* opowiadająca o znanym uczonym i jego przyjacielu Ryszardzie Klimczaku - łódzkim pisarzu i dziennikarzu, który wspominał profesora na spotkaniu autorskim.

Wśród wystaw organizowanych przez OIN były poświęcone osobom, które odeszły, a związane były z Biblioteką UŁ lub z Uniwersytetem Łódzkim.

We wrześniu 2007 r. śmierć dyrektora BUŁ profesora Janusza Dunina upamiętniono wystawą (*Janusz Dunin - 1931-2007*). Profesor Janusz Dunin-Horkowicz był wybitnym naukowcem i ciekawym człowiekiem, którego życie od 1957 r. nierozdzielnie splotło się z Biblioteką UŁ. W latach 1984-1987 r. pełnił funkcję dyrektora BUŁ, a w latach 1994-2003 był profesorem Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ. Miał szerokie zainteresowania, nie tylko bibliofilskie. Opublikował 20 książek i ponad 450 artykułów naukowych i publicystycznych dotyczących bibliotekoznawstwa, bibliofilstwa, księgoznawstwa, literatury, edytorstwa, czytelnictwa, socjologii i historii publikacji. Profesor J. Dunin był przyjacielem i nauczycielem wielu pokoleń miłośników książek, a swoją pasją humanistyczną inspirował młodych ludzi.

Janusz Dunin, 2007

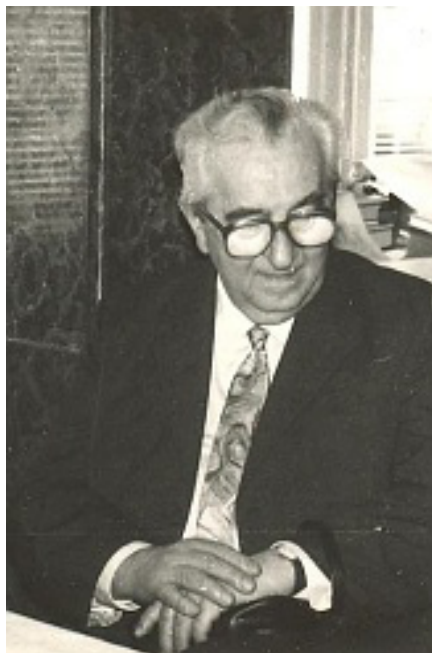
W październiku 2008 r. przygotowano wystawę i wieczór wspomnień poświęcone ś. p. dyrektorowi Biblioteki UŁ dr Jerzemu Andrzejewskiemu, przygotowane przez Łódzkie Towarzystwo Przyjaciół Książki i BUŁ. Zaprezentowano materiały dokumentujące jego biografię, dorobek naukowy oraz zainteresowania i pasje kolekcjonerskie. Podczas spotkania przyjaciele i znajomi wspominali Jerzego Andrzejewskiego jako mądrego człowieka i niezawodnego przyjaciela. Ostatnio dr J. Andrzejewski dał się poznać jako ekspert w dziedzinie budownictwa bibliotecznego i senior budowy nowego gmachu BUŁ. Na spotkaniu wypowiadano się o zainteresowaniu dyrektora działalnością Muzeum Książki Artystycznej w Łodzi, o przyjacielskiej opiece i wsparciu podczas prac artystycznych nad projektem *Skryptorium* i o wspólnych fascynacjach, których owocem była *Bibliofilska Mapa Łodzi*, książka wydana w 2007 r. Przywoływano w pamięci postać dyrektora jako pedagoga, mówiono o współpracy nad publikacją *O książce i czytaniu* w „*Kronice miasta Łowicza*” i o *Fiszce*, a także o wielu jeszcze innych jego dokonaniach.

Wieczór wspomnień poświęcony ś. p. dr Jerzemu Andrzejewskiemu 2008

W 2008 r. w 10. rocznicę śmierci upamiętniono osobę Bolesława Świderskiego, profesora i dyrektora Biblioteki w latach 1969-1981. Wyrazem tej pamięci była ekspozycja *W służbie książki i czytelnika. Prof. Bolesław Świderski (1917-1998)*. Biblioteka przygotowała wystawę, a Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ sesję naukową. Profesor Bolesław Świderski zapisał się jako pedagog, który kształcił kadrę przyszłych bibliotekarzy, przyczyniał się do podnoszenia kwalifikacji pracowników książki oraz dbał o prestiż zawodu bibliotekarza.

Pamięci Mariana Balceraka, 2009

ekspozycji znalazły się dokumenty autobiograficzne tj. maszynopis życiorysu, dwa wydania jednego z najważniejszych i najbardziej znanych podręczników profesora, tj. *Życie książki* oraz inne prace, takie jak: *Książka jako przedmiot nauki* czy *Początek pisma*. Pokazano publikacje dotyczące dokumentacji, dokumentologii, bibliografii, bibliotekoznawstwa, drukarstwa, jak również teksty świadczące o działalności profesora jako redaktora, autora listów oraz dokumenty mówiące o uzyskanych stopniach naukowych i nagrodach. Ważne miejsce zajęły publikacje o profesorze autorstwa Heleny Więckowskiej, Karola Głombinowskiego, Anny Sitarskiej, a także listy i telegramy kondolencyjne. Ekspozycja została wzbogacona o rękopisy i maszynopisy profesora Jana Muszkowskiego.

W roku 2009 wystawą *Pamięci Mariana Balceraka* przypomniano dyrektora Biblioteki w latach 1981-1984, związanego z tą instytucją od 1957 r. Doświadczenie zawodowe, szeroka wiedza, a także zamiłowanie do pracy bibliotekarza sprawiały, że Marian Balcerak był lubiany przez czytelników. Pracowitość, sumienność, umiejętność organizacji pracy, a także zaangażowanie w sprawy Biblioteki powodowały, że zawsze można było na niego liczyć.

W 2013 r. Biblioteka wspólnie z Katedrą Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ przygotowała wystawę *Jana Muszkowskiego życie z książką* oraz sesję naukową *Jan Muszkowski: ludzie, epoka, książki*. Obydwa wydarzenia dedykowano temu wybitnemu bibliologowi, pedagogowi i uczonemu oraz współorganizatorowi Uniwersytetu Łódzkiego. W czasie wernisażu odsłonięto tablicę pamiątkową o profesorze, a odsłonięcia dokonała profesor Joanna Muszkowska - jego córka. Na

Jana Muszkowskiego życie z książką, 2013

Rok 2014 był okazją do przypomnienia osoby Heleny Więckowskiej, dyrektorki Biblioteki UŁ w latach 1948-1969, jej dorobku naukowego oraz aktywnej działalności zawodowej. Przygotowano ekspozycję i konferencję pt. *Profesor Helena Więckowska - kobieta polska w nauce*. Omówiono jej osiągnięcia jako dyrektorki Biblioteki i kierownika Katedry Bibliotekoznawstwa UŁ w latach 1953-1968. Przywołano wspomnienia jej pracowników i uczniów, podsumowano dorobek Więckowskiej jako historyka, rękopisoznawczyni, autorki wielu biogramów do *Słownika Pracowników Książki Polskiej* i aktywnej działaczki Stowarzyszenia Kobiet z Wyższym Wykształceniem. Opowiedziano o kontaktach zagranicznych profesor oraz o jej wkładzie w rozwój budownictwa bibliotecznego. Na wystawie znalazły się wybrane prace historyczne profesor, w tym teksty o Joachimie Lelewelu, prace z rękopisoznawstwa, publikacje na temat bibliotekarstwa polskiego i światowego, Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi i kształcenia bibliotekarzy oraz listy świadczące o rozległych kontaktach z ludźmi kultury i nauki, jak również książki zawierające dedykacje dla uczzonej.

Wiele wystaw w Bibliotece UŁ zorganizowano we współpracy z różnymi wydziałami i innymi jednostkami UŁ.

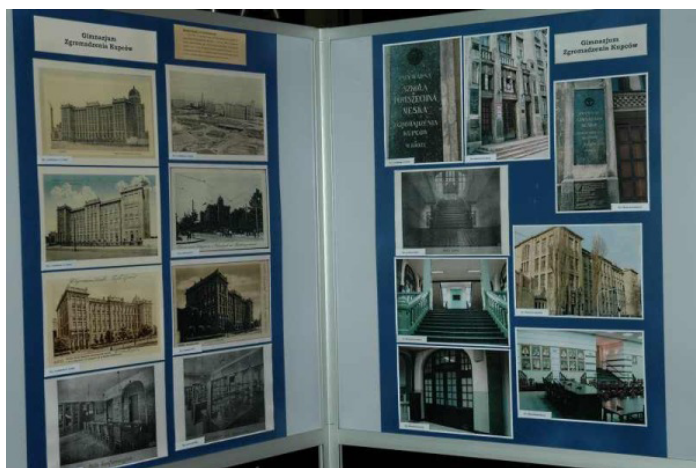
Opublikowanie książki *Zabytkowe przestrzenie Uniwersytetu Łódzkiego* pióra pracowników UŁ Karoliny Kołodziej z Wydziału Filologicznego i Macieja Kronenberga z Wydziału Nauk Geograficznych w 2010 r. było pretekstem do przygotowania ekspozycji pod tym samym tytułem, w ramach obchodów 65. lecia Uniwersytetu Łódzkiego, pokazującej architekturę budynków uniwersyteckich.

W 2011 r. w Bibliotece miały miejsce trzy ważne wydarzenia. Obchody rocznicy wizyty kanclerza RFN Willy'ego Brandta w Polsce (7.12.1970) były okazją do zorganizowania przez Uniwersytet Łódzki wspólnie z Fundacją im. Friedricha Eberta,

Prof. Helena Więckowska
- kobieta polska w nauce,
2014

Zabytkowe przestrzenie
Uniwersytetu Łódzkiego,
2010

wystawy i seminarium naukowego pt. *Willy Brand i Polska. Przewyciężenia podziału Europy*. Uroczystość ta odbyła się w gmachu Biblioteki. Odbiła się ona szerokim echem w lokalnych mediach.

W tym samym roku, w 20. rocznicę rozpadu Jugosławii, Centrum Naukowo-Badawcze UŁ „Bałkany na przełomie XX/XXI wieku”, powołane w czerwcu 2011 r. zorganizowało w BUŁ ogólnopolską konferencję pt. *Bałkany Zachodnie - między przeszłością a przyszłością*. Towarzyszyła jej wystawa, na której pokazano serię wydawniczą książek „Biblioteka Jugosłowiańska”, ukazującą się w latach 1931-1939 pod redakcją profesor Julije Benešicia, a także literaturę na temat najnowszych dziejów Bałkanów Zachodnich. Dokumenty pochodziły z kolekcji BUŁ, prywatnych zbiorów pracowników naukowych UŁ oraz Wojskowego Centrum Edukacji Obywatelskiej.

Trzecim wydarzeniem tego roku była wystawa *30. rocznica podpisania Porozumienia Łódzkiego i rejestracji Niezależnego Zrzeszenia Studentów*, przygotowana przez Niezależne Zrzeszenie Studentów UŁ.

Rok 2012 był okazją do zaprezentowania kolejnych wystaw. Efektem współpracy BUŁ z Katedrą Literatury i Kultury Niemiec, Austrii i Szwajcarii UŁ była ekspozycja i sesja pt. *Region i naród. 125 lat niemieckiej historiografii i krajoznawstwa na temat dziejów Niemców w Poznaniu i w Polsce*. Obydwa przedsięwzięcia ukazały powstanie, rozwój, strukturę, publikacje oraz ważne osoby związane z działalnością Towarzystwa Historycznego Prowincji Poznańskiej, którego 125. rocznica założenia przypadła w 2010 r. Wystawa upamiętniała również 60. rocznicę założenia Komisji ds. Historii Niemców w Polsce.

Region i naród. 125 lat niemieckiej historiografii i krajoznawstwa..., 2012

W maju tego roku, w Bibliotece zorganizowano sesję naukową oraz wystawę z okazji otwarcia Centrum Badań Wschodnioeuropejskich UŁ, będącego efektem współpracy kilku wydziałów: Studiów Międzynarodowych i Politologicznych, Filologicznego, Ekonomiczno-Socjologicznego, Filozoficzno-Historycznego oraz Prawa i Administracji. Wystawa zaprezentowała wydawnictwa książkowe dotyczące Europy Wschodniej, których autorami byli pracownicy łódzkiej Uczelni.

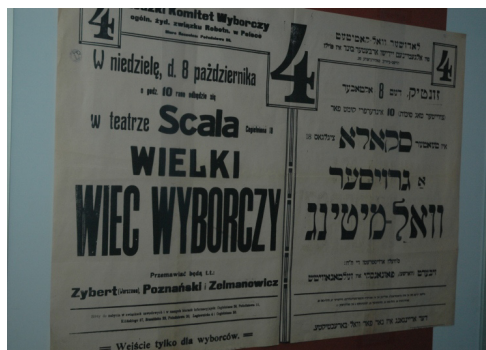
Rezultatem współdziałania Katedry Literatury Staropolskiej i Nauk Pomocniczych UŁ, Katedry Literatury Staropolskiej i Oświeceniowej Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Biblioteki UŁ była ekspozycja *Piotr Skarga w czterechsetlecie śmierci - twórczość, recepcja i badania*, która wpisała się w obrady Łódzkiego Kongresu Naukowego z okazji Roku Piotra Skargi. Na wystawie pokazano reprodukcje dzieł XVI, XVII i XVIII wiecznych Piotra Skargi, cenne edycje *Żywotów Świętych* i *Kazań Sejmowych*, wydania dzieł księdza od XIX do XXI w., monografie o Skardze, książki dotyczące recepcji jego twórczości, a także prace doktorskie i publikacje bibliograficzne poświęcone słynnemu jezuitcie. Podczas wernisażu, na którym obecna była lokalna Telewizja TOYA, profesor Jan Okoń opowiedział o dokumentach ilustrujących życie i twórczość tego królewskiego kaznodziei i wybitnego twórcy prozy polskiej epoki renesansu.

Piotr Skarga w czterechsetlecie śmierci – twórczość, recepcja i badania 2012

Łódzka książka żydowska, 2013

W 2012 r. współpraca Biblioteki i Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ zaowocowała wystawą pt. *Łódzka książka żydowska w zbiorach Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego oraz Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi*. Książki, ślady obecności społeczności żydowskiej w Łodzi, wydawane były w tym mieście od początku XX w. Na wystawie zaprezentowany został dorobek typograficzny ze zbiorów dwóch największych łódzkich bibliotek oraz Centrum Badań Żydowskich UŁ. Pokazano dokumenty z końca XIX i początku XX w., materiały z lat 40. XX w., świadczące o zagładzie Żydów w czasie II wojny światowej, publikacje opisujące historię, religię, kulturę, życie codzienne społeczności żydowskiej, łódzkie getto, a także żydowskie dziedzictwo kulturowe.

W roku 2013 współpraca Biblioteki z Katedrą Historii Polski XIX w. Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ zwieńczona została ekspozycją „*Pójdź w dolinę łez*”. *Powstanie Styczniowe w literaturze i sztuce. 150. rocznica wybuchu*. Zaprezentowano na niej twórczość literacką i artystyczną inspirowaną wydarzeniami 1863 roku: powieści i opowiadania, zbiory poezji i dramaty, pamiętniki i wspomnienia, a także zbiory kartograficzne - mapy oraz ikonograficzne - reprodukcje obrazów Artura Grottgera z kolekcji Biblioteki, jak również najnowsze książki i artykuły analizujące Powstanie Styczniowe. Wernisaż połączono z wykładem na temat tego wydarzenia, który wygłosił profesor Jarosław Kita z Katedry Historii Polski XIX w. UŁ.

Również w 2013 r. współpraca podjęta z Katedrą Literatury Staropolskiej i Nauk Pomocniczych Wydziału Filologicznego UŁ zaowocowała wystawą i sesją pt. *Profesor Jerzy Starnawski - historyk literatury polskiej, badacz dziejów polonistyki. 27 luty 1922 - 9 listopad 2012*. Inicjatywa ta miała na celu uhonorowanie osoby i działalności

Prof. Jerzy Starnawski – historyk literatury polskiej, badacz dziejów polonistyki, 2013

naukowej tego wybitnego uczonego, a okazją do spotkania była 91. rocznica urodzin profesora. Na wystawie twórczość naukową autora 1200 publikacji, w tym ok. 50 książek ujęto według takich zagadnień: prace interpretacyjne i koncepcyjne; prace materiałowe, edytorskie i bibliograficzne; recenzje, poglądy recenzyjne i sprawozdania; prace o Jerzym Starnawskim, artykuły prasowe autorstwa profesora oraz jego teksty zamieszczone w pracach zbiorowych. Profesora wspominali: jego uczennica profesor Maria Wichowa i profesor Sławomir Gala z Katedry Dialektologii Polskiej Wydziału Filologicznego UŁ, żona Teresa Starnawska, profesor Hanna Tadeusiewicz z Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ i Piotr Berczyński z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi.

W tym samym roku, z inicjatywy profesora Mieczysława Gajosa z Katedry Filologii Romańskiej UŁ, wielbiciela talentu wybitnej francuskiej piosenkarki Edith Piaf, przygotowana została ekspozycja pt. *Edith Piaf - moje życie* oraz spotkanie poetcko-muzyczne z okazji 50. rocznicy jej odejścia. Pokazane na wystawie książki, czasopisma i fotografie z kolekcji profesora ilustrowały życie i działalność artystyczną Piaf. Dopelnieniem wieczoru była barwna opowieść profesora o jego fascynacji sztuką wokalną Piaf, Francją i jej kulturą. Profesor M. Gajos zaprezentował zdjęcia Paryża - miejsca w których bywała piosenkarka. Zwieńczeniem spotkania były występy artystyczne Eweliny Wojewnik, która śpiewała piosenki paryskiego „Wróbelka” przy akompaniamencie akordeonu (Jacek Małanowski) oraz Anny Dończyk-Gajos, która zagrała rolę Edith, opowiadając sceny z jej życia.

W 2014 r., w ramach XIV Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki, Wydział Studiów Międzynarodowych UŁ, Międzynarodowe Centrum Badań Szekspirowskich oraz BUŁ przygotowały ekspozycję *Łódź Szekspirowi w 450. rocznicę Urodzin*. Odbłyły się również warsztaty dla młodzieży licealnej pt. *Szekspir i popkultura: film, reklama i gry komputerowe*, popularyzujące wiedzę o wybitnym angielskim dramatopisarzu. W panelu szekspirowskim wzięli udział uczniowie z 32. LO i 8. LO w Łodzi, Katolickiego LO im. Jana Pawła II w Łodzi oraz LO im. M. Kopernika w Aleksandrowie Łódzkim. W wernisażu uczestniczyli przedstawiciele nauki z UŁ oraz dyrektor Biblioteki UŁ, Mariola Augustyniak, która mówiła o kolekcji szekspirowskiej w zbiorach BUŁ. Wśród eksponatów znalazły się edycje dawnych i współczesnych tłumaczeń dzieł Szekspira, polsko- i angielskojęzyczne prace poświęcone jego twórczości oraz materiały o współpracy z profesorem Janem Kottem, znanym szekspirologiem. Obecność Szekspira w repertuarze łódzkich teatrów udokumentowano zdjęciami, programami ze spektakli, ciekawą scenografią, kostiumami, jak również dyplomami, nagrodami, rekwizytami. Pokazano również osiągnięcia Łódzkiej Szkoły Filmowej w promowaniu dzieł Szekspira. Uwzględniono obecność autora *Hamleta* w repertuarze Filharmonii Łódzkiej im. Artura Rubinsteina oraz Teatru Wielkiego w Łodzi. Zaprezentowano adaptacje filmowe inspirowane twórczością Szekspira i przedmioty świadczące o jego kulcie w (pop)kulturze.

Łódź Szekspirowi w 450. rocznicę Urodzin 2014

Obchody 70. lecie Uniwersytetu Łódzkiego w maju 2015 r. były okazją do przyznania tytułu doktora honoris causa Umbertowi Eco, wybitnemu włoskiemu pisarzowi, filozofowi, językoznawcy, ale i bibliofilowi. Jednym z wydarzeń zorganizowanych przez Uczelnię w ramach festiwalu „Labirynt znaków 2015”, obejmującego wykłady, spotkania, panele dyskusyjne i warsztaty, był interaktywny wernisaż zat. *Umberto Eco: #książka #literatura #biblioteka*, który odbył się 24 maja w Bibliotece UŁ. Jako gość honorowy uczestniczył w nim sam pisarz. Wernisaż współorganizowała Diana Dąbrowska, doktorantka z Zakładu Italianistyki Katedry Filologii Romańskiej UŁ i grupa „EcoArt”. Ekspozycja skupiała się na popkulturowym aspekcie myśli Eco, starała się pokazać twórczość pisarza w przystępnym wydaniu w myśl tego, co sam pisał o związku społeczeństwa z kulturą popularną, odnajdywaniu w niej wzorów postępowania, inspiracji i zabawy. Twórcy wystawy chcieli udowodnić, że „ecologiczna” konsumpcja literatury powinna stać się modą. Na wystawie pokazano autorskie filmy grupy „Eco-Art”: *Morderstwo w bibliotece* i *Romans w bibliotece* kręcone w BUŁ według scenariuszy Piotra Kaźmierczyka oraz fotografie Kaliny Cyk, a także instalacje i książki. Zaprezentowano „szaleństwo katalogowania” oraz różne artefakty. Wybór biblioteki na miejsce wernisażu, w przypadku Umberta Eco, nie mógł być przypadkowy. Biblioteka zawsze była miejscem drogim jego sercu i tematem refleksji, do którego wielokrotnie powracał w swoich książkach. W humorystycznym eseju *O bibliotece* zaprezentował różne jej typy; te przyjazne czytelnikowi i te, które traktują go jak intruza. W powie-

ści „Imię róży” pisał: „Biblioteka broni się sama, jest niezgłębiona jak prawda, która w niej gości, zwodnicza jak kłamstwa, które są jej powierzone. Labirynt duchowy, ale i labirynt ziemski. Mógłbyś wejść do niej, a z niej nie wyjść”. Biblioteka UŁ była więc idealnym miejscem do ekspozycji twórczości pisarza. Przed wernisażem profesor Eco wziął udział w prezentacji książki *Potęga intelektu*, dedykowanej jemu na pamiątkę przyznania doktoratu honoris causa UŁ.

Umberto Eco. #książka #literatura #biblioteka, 2015

Tak zaczęliśmy... 1980-2015. NSZZ Solidarność UŁ, 2015

W 2010 r. BUŁ gościła polską wersję wystawy *Poloneses no Brasil* pt. *Polacy w Brazylii*, powstałej w Brazylii przy współpracy Brazylijczyków polskiego pochodzenia i Polaków. Jej współorganizatorami były takie instytucje: Ambasada Brazylii w Polsce, Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego i Towarzystwo Polsko-Brazylijskie. Wystawa zaprezentowana została z okazji 90. rocznicy ustanowienia stosunków dyplomatycznych między Polską i Brazylią, przypadającej 27 maja 2010 r. W 2014 r. zaaranżowano wystawę brazylijską, tym razem pt. *Polska i Bразylia bliższe niż się wydaje*, powstała także we współpracy między Towarzystwem Polsko-Brazylijskim, Ambasadą Federacyjnej Republiki Brazylii, Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego i Biblioteką UŁ.

Współpraca z Ambasadą Republiki Czeskiej w Warszawie przyniosła efekt w roku 2013 w postaci ekspozycji *Dawne i obecne mapy z terytorium Republiki Czeskiej*, pozostającej pod patronem Ambasadora Republiki Czeskiej w Warszawie, Konsula Honorowego Republiki Czeskiej w Łodzi i Rektora UŁ. Można było na niej zobaczyć mapy terytorium Korony Czeskiej i Czechosłowacji, mapy katastralne, wojskowe i topograficzne oraz specjalne mapy pochodzące ze zbiorów Centralnego Archiwum Geodezyjnego i Katastralnego Urzędu Geodezyjnego w Pradze. Kolejna ekspozycja powstała

Dawne i obecne mapy z terytorium Republiki Czeskiej, 2013

w 2016 r. we współpracy z Ambasadą Republiki Czeskiej w Warszawie i z Czeskim Centrum w Warszawie nosiła tytuł *Jan Hus w 1415 roku i 600 lat później*. Towarzyszyła jej konferencja naukowa pt. *Jan Hus i jego epoka*. Wystawa przypominała osobę czeskiego duchownego i narodowego bohatera Czech, ale również filozofa, reformatora Kościoła, prekursora protestantyzmu i profesora Uniwersytetu Praskiego.

W 2010 r. American Corner¹, mające swoją siedzibę na terenie Biblioteki, razem z Ambasadą Amerykańską przygotowało wystawę pt. *Ambasadorowie Jazzu* przypominającą osiągnięcia znanego fotografa Marka Karewicza.

W lutym 2015 r., z udziałem Ambasadora Królestwa Danii odbył się wernisaż *The Happy Danes - Szczęście po duńsku*. To ekspozycja zaaranżowana przez The Happiness Research Institute, który starał się przekonać zwiedzających, że Duńczycy są najszczęśliwszym narodem na świecie. Na planszach przedstawiono dane ilustrujące przyczyny wysokiego poziomu poczucia szczęścia duńskiego społeczeństwa: zaufanie, poczucie bezpieczeństwa i wolności, dobrobyt.

W nowej części Biblioteki UŁ wielokrotnie organizowane były wystawy będące efektem współpracy z instytucjami zewnętrznymi. W 2008 r. Towarzystwo Opieki nad Archiwum Instytutu Literackiego w Paryżu przygotowało ekspozycję *Jerzy Giedroyc i Dziupla Kultury* poświęconą twórcy Instytutu Literackiego w Paryżu. Pokazała ona dorobek literacki tej instytucji emigracyjnej, fotografie z archiwum Instytutu, a także zdjęcia wykonane przez Bohdana Paczkowskiego, Ignacego Szczepańskiego i Piotra Wójcika. Książki wyłożone w gablotach pochodziły ze zbiorów Biblioteki. Podczas wernisażu wyemitowano film „Redaktor” w reżyserii Ignacego Szczepańskiego.

W 2009 r. Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego zaprezentował wystawę *90. lat województwa łódzkiego 1919-2009*. Fotografie ilustrujące różne obszary życia były próbą zobrazowania przemian, jakie zaszły w regionie na przestrzeni ostatnich 90 lat. Umożliwiały zwiedzającym podróż w czasie i poznanie historii województwa od okresu międzywojennego do czasów współczesnych, kiedy Polska znalazła się w zjednoczonej Europie. Zdjęcia utrwaliły najważniejsze postacie związane z województwem, jego strukturę gospodarczą oraz liczne inwestycje w regionie.

W 2010 r. Muzeum Uniwersytetu Rzeszowskiego zaproponowało Bibliotece wystawę pt. *Polski Wezyr w Merefnebef. Polskie badania archeologiczne w Sakkarze*. Powstała ona w oparciu o bazę dokumentacyjną publikacji pt. *Saqqara*, wydanej przez uczestników wyprawy archeologicznej kierowanej przez profesora Karola Myśliwca, wybitnego naukowca, światowej sławy archeologa i egiptologa. Profesor, obecny na wernisażu, opowiedział o polskiej misji w Sakkarze i o odkryciach dokonanych przez

---

¹ American Corner – międzynarodowa sieć placówek informacyjno-bibliotecznych pod patronatem Departamentu Stanu USA i placówek naukowo-edukacyjnych poszczególnych państw w ramach *public diplomacy*. Biblioteki AC działają na podobnych zasadach jak biblioteki publiczne (ogólnie dostępne i nieodpłatne). W Polsce jest pięć placówek tego typu: w Łodzi, Wrocławiu, Gdańsku, Katowicach, Radomiu.

polskich archeologów. Muzeum Uniwersytetu Rzeszowskiego wykonało barwne plansze zawierające fotografie i teksty mówiące o sukcesach polskich naukowców, m.in. o postaci i grobowcu wezyra Merefnebefa.

W czerwcu 2010 r. w Bibliotece zorganizowana została wystawa i sesja naukowa pt. *150. lat drukarstwa łódzkiego - początki 1860-1918*. Współtwórcami tego wydarzenia były: Muzeum Miasta Łodzi, Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi, Muzeum Papieru i Druku w Łodzi, Muzeum Książki Artystycznej w Łodzi oraz Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi. Wystawa obrazowała złożony charakter wczesnych dziejów drukarstwa w mieście. Późny rozwój sztuki poligraficznej uwarunkowany był rewolucją przemysłową, która objęła Łódź w drugiej połowie XIX w. i nadała miejscowemu drukarstwu specyficzny charakter. Spod łódzkich pras wychodziły głównie druki akcydensowe i przemysłowe. Intensywnie rozwijała się litografia, wykorzystywana przy produkcji etykiet, opakowań i barwnych nadruków na tkaninach. Czasopisma i książki znajdowały się na drugim planie. Trudności pojawiły się przy drukowaniu gazet polskojęzycznych, których rozkwit przypada na lata 80. i 90. wieku XIX. Wystawa *150. lat drukarstwa* [...] starała się to uwidocznić. Co istotne, przypominała również sylwetki wybitnych drukarzy tamtej epoki: Feliksa Gotza, Jana Petersilgego, Leopolda Zonera, Leona Krukowskiego, Wiktora Czajewskiego, eksponując w ten sposób rangę zawodu drukarza. Atrakcją wystawy okazały się ręczne maszyny drukarskie z XIX i początków XX w. oraz unikatowe papiery wartościowe, druki przemysłowe, winiety fabryczne, plakaty, afisze polityczne, ulotki oraz pierwsze gazety i książki drukowane w Łodzi. Wernisaż połączono z tematycznymi wykładami pracowników naukowych z Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ. Ryszard Uljański - założyciel fundacji „Ocalić od zapomnienia” i twórca Muzeum Papieru i Druku w Łodzi opowiedział o historii i działalności Muzeum.

W 2010 r. Biblioteka gościła wystawę komiksu *Kadrowana rzeczywistość / Rozrysowana wyobraźnia*, zapowiadającą XXI Międzynarodowy Festiwal Komiksu i Gier. Festiwal ten odbywa się w Łodzi od 1991 r., a jego organizatorzy to: Stowarzyszenie Twórców „Contur” i Łódzki Dom Kultury. Plansze komiksu pokazane na ekspozycji pochodziły z Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu, a ich autorami byli Rafał Wójcik i Jakub Skuturski.

W 2011 r. w przestrzeni bibliotecznej zamontowano wystawę *Tu Polskie Radio 1925-2010*. Okazją do tego przedsięwzięcia była przypadająca w tym roku 85. rocznica powstania Polskiego Radia. Ekspozycja składała się z kilku części. Tytułowy „Prolog” i część „Dekady” wprowadzały do historii Radia i pokazywały fotografie oraz materiały dokumentujące jego dzieje od lat 20. XX w. do 2000 r. Część „Gatunki” opisała działalność misyjną Radia, natomiast ostatnia informowała o Nagrodach przyznawanych przez Polskie Radio.

Współpraca Biblioteki z Filharmonią Łódzką im. Artura Rubinsteina i Archiwum Państwowym w Łodzi w 2012 r. zaowocowała wystawą monograficzną pt. *Przemawiał muzyką. W 100. Rocznicę Urodzin Tomasza Kiesewettera* honorującą wybitnego kompozytora, dyrygenta i pedagoga. Na ekspozycji można było obejrzeć rękopisy nut, fotokopie czystopisów rękopiśmiennych oraz książki z kolekcji prywatnej kompozytora. W 1993 r. córka muzyka, Anna, przekazała spuściznę po ojcu do Sekcji Muzykaliów BUŁ. Zbiór ten liczył ok. 1500 woluminów, a składał się z wydawnictw z zakresu literatury muzycznej i nutowej oraz rękopisów utworów łódzkiego kompozytora.

W 2012 r. powstała jeszcze inna ekspozycja monograficzna *Bolesław W. Lewicki - Mistrz i Uczniowie*. Wystawa i towarzysząca jej sesja, zorganizowane przy współudziale Łódzkiej Szkoły Filmowej, Zakładu Historii i Teorii Filmu Instytutu Kultury Współczesnej UŁ oraz profesor Eweliny Nurczyńskiej-Fidelskiej, ukazały starania i osiągnięcia profesora Bolesława W. Lewickiego, dzięki któremu filmoznawstwo stało się dyscypliną uniwersytecką. Książki i artykuły profesora potwierdziły jego dokonania jako teoretyka filmu, krytyka filmowego i pedagoga. Na wystawie można było zobaczyć publikacje z dedykacjami dla mistrza, wypożyczone z jego prywatnej biblioteki, liczne medale oraz fotografie. Przedstawiono również kontynuatorów myśli profesora B.W. Lewickiego, którzy dzisiaj są nauczycielami akademickimi, historykami i teoretykami filmu, krytykami filmowymi, reżyserami, redaktorami i dziennikarzami. Podczas spotkania obejrzano fragment filmu o profesorze Lewickim „Wiesz, jak jest” w reżyserii Grzegorza Królikiewicza.

Łódzka Szkoła Filmowa w 2012 r. była również współtwórczynią wystawy o Tadeuszu Różewiczu. *Światy Tadeusza Różewicza* to tytuł ekspozycji, na której zaprezentowano dorobek pisarski wielkiego dramaturga, mistrza poezji polskiej. Udostępniono teksty poematów i wierszy poety, zbiory opowiadań, dramaty, jak również publikacje poświęcone jego osobie i twórczości. Wystawę wypełniły książki z kolekcji Biblioteki, ale i z prywatnych zbiorów profesor Jadwigi Sobczak, propagatorki twórczości T. Różewicza na Bałkanach. Profesor udostępniła teksty dotyczące przekładów utworów poety na języki południowosłowiańskie. Podczas wernisażu profesor opowiedziała o twórczości Różewicza w Serbii, Chorwacji, Bośni, Czarnogórze i Słowenii, przywołując inscenizacje sztuk polskiego dramaturga w tych krajach. Na wystawie pokazano fotografie ze spektaklu *Stara kobieta wysiaduje* z 1969 r. w reżyserii Marka Fiedora, granego w Teatru im. Stefana Jaracza w Łodzi, zdjęcia uwieczniające nadanie Różewiczowi tytułu doktora honoris causa w 2010 r., a wreszcie zdjęcia ze spektaklu dyplomowego studentów Wydziału Aktorskiego Łódzkiej Szkoły Filmowej pt. *Z Różewicza dyplom* w reżyserii Zbigniewa Brzozy z 2011 r. Po wernisażu odbyła się projekcja filmu – przemówienia laureata z uroczystości wręczenia doktoratu honoris causa łódzkiej „Filmówki”.

Światy Tadeusza Różewicza, 2013

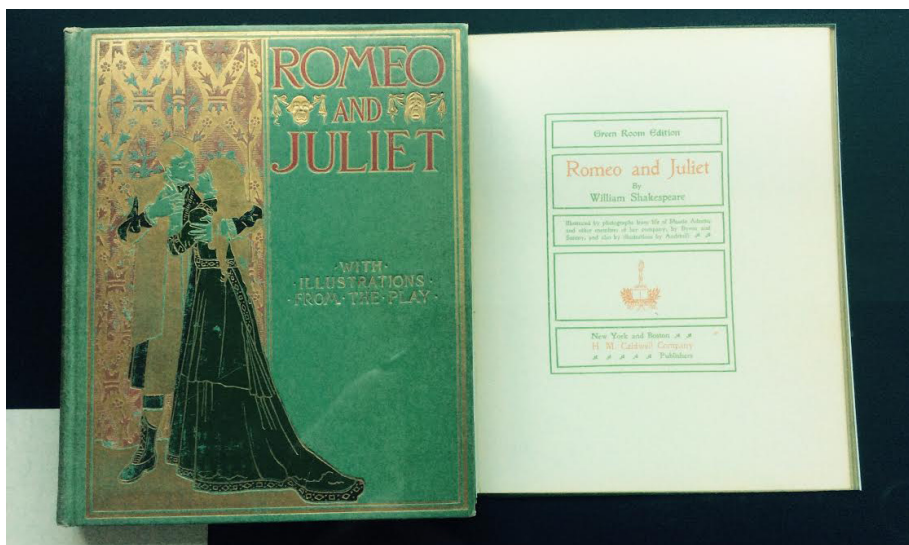
W lipcu 2012 r. łódzka Książnica udostępniła miejsce na wystawę pt. *Biblioteka okiem satyryka*, będącą rezultatem XIII Międzynarodowego Otwartego Konkursu na Rysunek Satyryczny „Biblioteka”. Pomysłodawcami konkursu była Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze oraz Lubuskie Stowarzyszenie Miłośników Działań Kulturalnych „Debiut” w Zielonej Górze.

W listopadzie 2013 r. z okazji Roku Juliana Tuwima w Bibliotece odbył się wernisaż i seminarium pt. *Julian Tuwim - impresje muzyczne*. Współorganizatorami byli profesor Krystyna Ratajska, Filharmonia Łódzka im. Artura Rubinsteina w Łodzi, Wydział Wokalny Średniej Szkoły Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Łodzi i Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa im. Feliksa Parnella w Łodzi. Na wystawie wyeksponowano elementy muzyczne w twórczości poety. Można było poznać, pochodzące ze zbiorów Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie, unikatowe teksty piosenek, które Julkowi śpiewała mama. Nuty tych utworów, należące do kolekcji muzycznej BUŁ zebrał i opracował Jarosław Pawlik, pracownik Sekcji Muzykaliów. Dokumenty archiwalne, świadczące o muzycznych zainteresowaniach autora *Kwiatów polskich* udostępniła Bożena Pellowska-Chudobińska z Archiwum Filharmonii Łódzkiej. Na wystawie można było podziwiać również prace plastyczne dzieci z przedszkoli i uczniów ze szkół regionu łódzkiego, inspirowane wierszami poety. W części artystycznej seminarium uczniowie Wydziału Wokalnego Średniej Szkoły Muzycznej im. St. Moniuszki w Łodzi wykonali pieśni słuchane przez Tuwima w dzieciństwie, a uczniowie Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. Feliksa Parnella w Łodzi zainscenizowali *Rzepkę* według wiersza Tuwima. Wydarzenie to zainteresowało lokalne media: TVP3 Łódź oraz Telewizję TOYA.

Wyspa wolności. Towarzystwo Historyczno-Literackie i Biblioteka Polska w Paryżu to wystawa zaaranżowana w BUŁ w 2015 r. Przygotowana przez Towarzystwo Historyczno-Literackie, Bibliotekę Polską w Paryżu i Bibliotekę Narodową w Warszawie „opowiedziała” o blisko 180. letniej historii Biblioteki Polskiej w stolicy Francji, o ludziach w niej pracujących i o jej najcenniejszych zbiorach, do których zaliczyć należy reprodukcje inkunabułów i starodruków oraz rękopisy dzieł Adama Mickiewicza i Fryderyka Chopina.

Romeo i Julia w twórczości E. M. Andriollego to ekspozycja zorganizowana w Bibliotece w 2016 r. z okazji 400. rocznicy śmierci Williama Szekspira. Międzynarodowe Centrum Badań Szekspirowskich UŁ zainicjowało obchody upamiętniające rocznicę odejścia angielskiego dramatopisarza. Kuratorem wystawy był Robert Lewandowski - założyciel Biograficznego Muzeum im. Elwiro Michała Andriollego w Józefowie oraz Fundacji im. E. M. Andriollego. Ewenementem było to, że wystawa *Romeo i Julia* [...] po raz pierwszy w Polsce pokazała komplet dziesięciu pierwotnych ilustracji Elwiro Michała Andriollego do tego dramatu, pochodzących z Muzeum E. M. Andriollego w Józefowie. Można było zobaczyć także luksusowe edycje *Romea i Julii*.

Romeo i Julia w twórczości E. M. Andriollego 2016

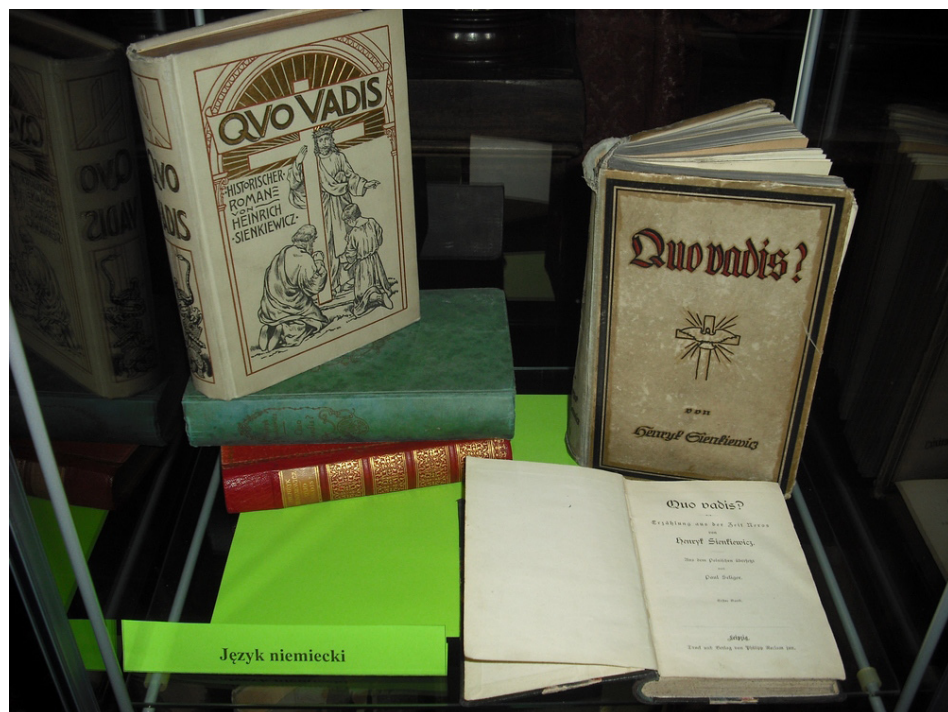
W 2016 r. w ramach XVI Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki, Pracownia Technik Drzeworytniczych i Książki Artystycznej Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi zaprezentowała w Bibliotece wystawę książki artystycznej pt. *Grafika i książka artystyczna*. Pokazano prace studentów z pracowni profesora Dariusza Kacy, wykonane techniką druku wypukłego. Nośnikiem treści był w nich zarówno obraz, jak i tekst drukowany z matrycy lub pisany ręcznie.

BUŁ w 2016 r. była również współorganizatorem ekspozycji *Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Łódzkiej im. Artura Rubinsteina - stulecie dzieje 1915-2015*, której kuratorką była Bożena Pellowaska-Chudobińska. Wystawa przypominała fakty dotyczące, najdłużej działającej w środowisku łódzkim orkiestry symfonicznej, jej historii i artystycznej aktywności. Pokazała dyrygentów i artystów koncertujących z łódzką orkiestrą. Zwróciła uwagę na patrona instytucji - Artura Rubinsteina, przybliżyła powojenne losy orkiestry i powstającej w Łodzi filharmonii, zaprezentowała powojenny dorobek artystyczny zespołu. Na wystawie można było zobaczyć także oryginalne afisze koncertowe, m.in. z koncertu z udziałem Krystiana Zimmermana z uroczystości nadania łódzkiej filharmonii imienia Artura Rubinsteina.

Wiosną 2016 r. w Bibliotece prezentowano ekspozycję przygotowaną wspólnie z Łódzkim Oddziałem Związku Literatów Polskich pt. *70. lat Oddziału Łódzkiego Związku Literatów Polskich*. Na wystawie pokazano książki prozaików i poetów związanych z ŁO ZLP. Dominował dorobek starszych pokoleniowo literatów: Stanisława Czernika, Mariana Piechała, Wandy Karczewskiej, Tadeusza Chrościelewskiego. Należne miejsce zajęła również twórczość współczesnych pisarzy: Andrzeja Ziemiowita Zimowskiego, Lilly Latus, Romy Alvarado-Łagunioneck. Karykatury i fotografie pisarzy dopełniły całość ekspozycji. Wszystkie dokumenty miały przybliżyć dzieje łódzkiego ZLP: życie, pracę i twórczość zrzeszonych w nim literatów.

Z okazji Roku Henryka Sienkiewicza w 2016 r. Biblioteka UŁ, wraz z Katedrą Literatury Pozytywizmu i Młodej Polski UŁ i Interdyscyplinarnym Centrum Badań Humanistycznych UŁ uczestniczyła w uroczystości poświęconej nobliście, której nadano tytuł *Sienkiewiczowska Noc Literatury*. BUŁ przygotowała wystawę *Przekłady utworów Henryka Sienkiewicza w kolekcji Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego*, która stała w Muzeum Miasta Łodzi. Łódzka Książnica mogła pochwalić się prawdziwymi perełkami ze swojej kolekcji - książkami pisarza przetłumaczonymi na piętnaście języków obcych: angielski, słowacki, niemiecki, serbski, słoweński, esperanto, włoski, francuski, rumuński, węgierski, szwedzki, japoński, białoruski, rosyjski i łużycki. Książki te posiadały również wysoką wartość edytorską. Najstarsze wydanie pochodziło z 1884 r. Atrakcją uroczystości było odczytanie fragmentów powieści *Quo Vadis?* przez studentów ze Studium Języka Polskiego UŁ w ich językach ojczystych. Kolekcja BUŁ znakomicie korespondowała z tym punktem programu.

W gmachu Biblioteki UŁ odbywały się wystawy cykliczne.

Sienkiewiczowska Noc Literatury, 2016

Łódzkie czasopismo społeczno-kulturalne o zasięgu ogólnopolskim, ukazujące się od 1996 r. czyli „Tygiel Kultury” dwukrotnie prezentowało w Bibliotece swoje periodyki i inne publikacje. W 2009 r. zorganizowana została ekspozycja pt. *Wiosna z „Tygłem Kultury”. Wystawa plakatów - okładek „Tygla Kultury” autorstwa Andrzeja Chętko i publikacji książkowych „Tygla Kultury”*. W czerwcu 2012 r. odbyła się konferencja pt. *Sztuka przekładu w „Tyglu Kultury”. Wkład łódzkich tłumaczy w popularyzację wiedzy o regionie i dziedzictwie kulturowym Łodzi* zorganizowana przez Bibliotekę i Redakcję czasopisma. Wzięli w niej udział tłumacze: Leszek Engelking, Maciej Świerkocki, Małgorzata Półroła i redaktorzy: Krystyna Stołecka, Zbigniew Nowak. Sesji towarzyszyła wystawa *Sztuka przekładu na łamach „Tygla Kultury”*, uzupełniająca spotkanie naukowe. W trakcie konferencji wręczono nagrodę im. Zbigniewa Dominiaka za przekłady poezji polskiej na języki słowiańskie. Otrzymał ją białoruski poeta, tłumacz i krytyk - Andrej Chadanowicz.

Muzeum Książki Artystycznej w Łodzi powołane przez Jadwigę i Janusza Tryznów dwukrotnie organizowało w Bibliotece ekspozycje swoich książek w cyklu *Polska Książka Artystyczna z przełomu XX i XXI wieku*. W 2009 r. powstała wystawa prac artystów z regionu łódzkiego, które zostały zgłoszone do kolekcji „Polska Książka Artystyczna z przełomu XX i XXI wieku”. Pokazano największe osiągnięcia polskiej sztuki książki artystycznej z ostatnich dwudziestu lat. W 2010 r. po raz drugi Muzeum Książki Artystycznej zagościło w BUŁ, i tym razem z ekspozycją *Polska Książka Artystyczna z przełomu XX i XXI wieku*. Pokazano na niej oryginalne, unikatowe książki wykonane w jednym egzemplarzu lub w niewielkim nakładzie. Autorzy prac pochodzili z województw: poznańskiego, krakowskiego, warszawskiego i łódzkiego. Dzięki temu można było zauważyć, że sztuka książki rozwijała się w różnych kierunkach. Na przykład, artystów z Poznania zainteresowała poezja wizualna, zaś w pracach artystów łódzkich można było dostrzec wpływ Władysława Strzemińskiego.

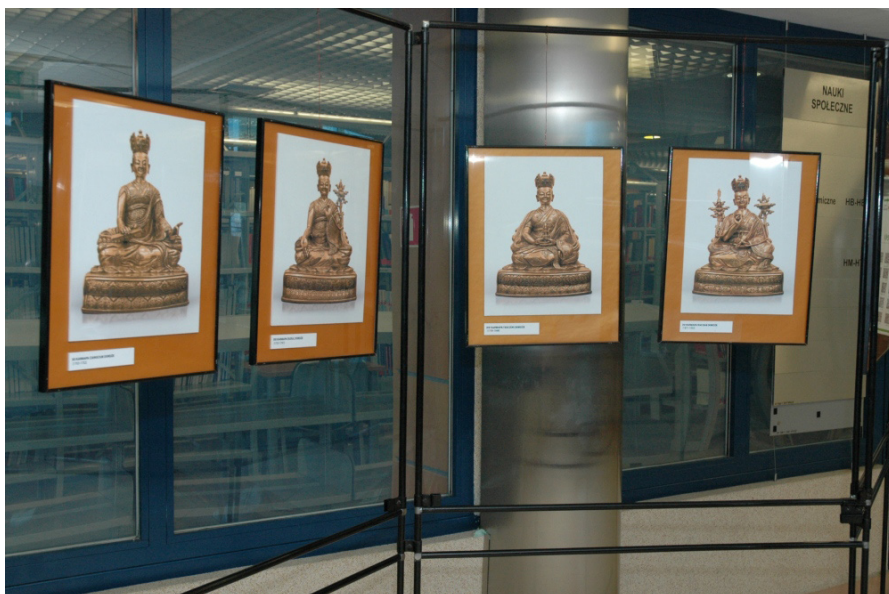
Studenci Pracowni Ilustracji i Książki Artystycznej Wyższej Szkoły Sztuki i Projektowania w Łodzi kierowanej przez profesor Joannę Wiszniewską-Domańską kilkakrotnie wystawili swoje prace z cyklu *Fabryka Książek* w Bibliotece UŁ. W maju 2011 r. otwarto *Wystawę Ilustracji i Książki Artystycznej* prezentującą twórczość Katarzyny Zuzanny Krakowiak, Ani Miśkiewicz i Moniki Wójcik. W lipcu 2012 r. można było poznać nowe osiągnięcia studentów Pracowni Ilustracji i Książki Artystycznej z tego cyklu pt. *Fabryka Książek V*. Młodzi artyści czerpali inspiracje z różnych dziedzin kultury, sięgali do tekstów poetyckich i prozatorskich, bajek dla dzieci i utworów muzycznych. Prace studenckie zostały wykonane w technikach tradycyjnych i cyfrowych. W maju i czerwcu 2013 r. urządzono wystawę *Książki z obrazkami*, która była inicjatywą WSSiP w Łodzi oraz łódzkiego Wydawnictwa „Ładne Halo”. Była to ekspozycja o charakterze edukacyjnym na temat współczesnej ilustracji w europejskich wydawnictwach dla dzieci. Wśród publikacji można było obejrzeć książki drukowane

w Hiszpanii, Portugalii, Szwecji, we Włoszech, Wielkiej Brytanii, a także w Polsce. Równolegle do ekspozycji książek zaprezentowano wystawę pt. *Artystki polskie w ilustracji* autorstwa Zosi Krześlak - absolwentki WSSiP w Łodzi. Autorka cyklu pokazała portery polskich artystek różnych pokoleń: Marii Jaremy, Tamary Łempickiej, Aliny Szapacznikow, Katarzyny Kozyry, Magdaleny Abakanowicz, Teresy Pągowskiej, Agaty Bogackiej i Natalii Lach-Lachowicz. W lutym 2014 r. odbyła się kolejna wystawa z cyklu pt. *Fabryka Książek VII*, przygotowana przez studentów Pracowni Ilustracji i Książki Artystycznej. Można było obejrzeć nowe projekty ilustracji do utworów literackich wykonane technikami tradycyjnymi i cyfrowymi. Prace fotograficzne inspirowane były również muzyką. Książki artystyczne zgromadzone na wystawie były to głównie pojedyncze, unikatowe i cenne egzemplarze wykonane ręcznie. Pokazano również książki stare „uratowane od zapomnienia”, którym młodzi ilustratorzy nadali zupełnie nowy wyraz i formę. Otwarcia ekspozycji zawsze przyciągały miłośników książki artystycznej i prowokowały do dyskusji na jej temat.

Kolejny cykl ekspozycji związany był z Festiwałem Kultury Buddyjskiej.

W listopadzie 2010 r. w czasie trwania I Festiwalu pt. *Przestrzeń umysłu* w Bibliotece zorganizowana została pierwsza wystawa pt. *Tam, gdzie powietrze wibruje mantrą*. Jej organizatorzy to: Fundacja Stupa House Buddyjskiego Związku Diamentowej Drogi Linii Karma Kagyu i Ośrodek Medytacyjny w Łodzi. Ekspozycja pozwoliła zwiedzającym zapoznać się z filozofią i kulturą buddyzmu tybetańskiego, zobaczyć oryginalne fotografie autorstwa Hanny Łubek, książki z biblioteki Buddyjskiego Ośrodka Medytacyjnego w Łodzi oraz posążki, tanka i inne przedmioty związane z filozofią buddyjską i praktyką medytacyjną. Ekspozycje przybliżyły również ścieżkę duchową buddyzmu. Po wernisażu można było wysłuchać wykładu profesora Artura Przybysławskiego z Instytutu Filozofii UŁ pt. *Buddyzm - z Tybetu do Europy*. Kilka dni później na spotkaniu autorskim profesor mówił o swojej książce *Pustka jest radością czyli filozofia buddyjska z przymrużeniem (trzeciego) oka*. W październiku 2012 r. w Bibliotece odbyła się łódzka, III już edycji Ogólnopolskiego Festiwalu Kultury Buddyjskiej *Przestrzeń umysłu*. Ekspozycja przygotowana z tej okazji nosiła tytuł *Stupa - trójwymiarowy model stanu oświecenia*. Współorganizatorzy imprezy to Fundacja Stupa House i Buddyjski Ośrodek Medytacyjny w Łodzi. Na wystawie znalazły się fotografie przedstawiające wyjątkowe budowle - stupy. Opisy na zdjęciach informowały o symbolice tych obiektów, czyli o materialnej reprezentacji doskonałego stanu umysłu: oświecenia. Fotografie pokazały zarówno starożytne budowle z krajów buddyjskich, jak Nepal, Indie czy Tybet, jak również niedawno zbudowane stupy w krajach Zachodu, także w Polsce. Po wernisażu odbyło się spotkanie z Wojciechem Tracewskim, nauczycielem buddyjskim i tłumaczem książek Lamy Ole Nydahla, na temat książki *O śmierci i odrodzeniu*. W 2014 r. w ramach IV Festiwalu Kultury Buddyjskiej, Biblioteka gościła wystawę fotograficzną *Posążki buddyjskie - formy pełne znaczenia* opracowaną przez Sebastiana

Posążki buddyjskie - formy pełne znaczenia 2014

Festiwal Kultury buddyjskiej „Przestrzeń umysłu”, 2011

Jezierskiego. Ponad dwadzieścia zdjęć przedstawiających posąжки buddyjskie pozwoliło odkryć wiele detali i docenić precyzję, z jaką zostały wykonane. Pokazano ręcznie robione posągi - efekt nepalskiego i tybetańskiego rzemiosła. Na fotografiach można było zobaczyć posągi mistrzów - nauczycieli linii Karma Kagyu. Rok później, w czasie trwania V Łódzkiego Festiwalu Kultury Buddyjskiej *Przestrzeń umysłu* osoby zainteresowane buddyzmem mogły podziwiać kolejną wystawę fotografii pt. *Stupa. Trójwymiarowy model stanu oświecenia*, która ukazała wszystkie rodzaje stup z różnych zakątków świata. Plansze tekstowe przybliżały proces ich powstawania i różnorodność form, objaśniały symbolikę i znaczenie. Po wernisażu odbyła się promocja książki *Być pożytecznym* pióra Lamy Ole Nydahla.

Na przełomie czerwca i lipca 2008 r. Biuro Edukacji Publicznej Łódzkiego Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej po raz pierwszy zaprezentowało historyczną wystawę *Twarze Łódzkiej Bezpieki*. W czasie trwania ekspozycji można było zobaczyć fotografie funkcjonariuszy łódzkiego aparatu bezpieczeństwa. Archiwalne dokumenty ujawniły charakterystykę pracowników UB i przebieg ich służby. Wystawa stanowiła część ogólnopolskiego projektu IPN. Biuro Edukacji Publicznej IPN w lutym 2009 r. po raz drugi przygotowało własną ekspozycję. Jej temat to „*Ocaleni z niehumanitarnej ziemi*”. *Losy uchodźstwa polskiego z ZSRR w latach 1942-1950*. Wystawa ukazała losy polskiej ludności cywilnej, która w 1942 r. opuściła Związek Sowiecki wraz z armią generała Władysława Andersa. Pokazano losy Polaków, którzy znaleźli się w różnych regionach świata: na Bliskim Wschodzie, w Indiach, w Afryce, Meksyku i Nowej Zelandii. Te egzotyczne kraje stały się miejscem zamieszkania kilkudziesięciu tysięcy dawnych mieszkańców Podola, Polesia, Wołynia i innych regionów Polski Wschodniej, okupowanych przez Związek Radziecki po 17 września 1939 r. Fotografie na wystawie pochodziły ze zbiorów kilku instytucji, np. Archiwum Fotograficznego Tułaczy, Archiwum Instytutu Literackiego w Paryżu, Archiwum Wytwórni Filmów Dokumentalnych i Fabularnych w Warszawie czy Narodowego Archiwum Cyfrowego w Warszawie. Materiały ułożono według takich zagadnień: *Wojna, Deportacja, Niewolnicy, Ci, co pozostali, Armia Polska w ZSRR, Ewakuacja, Na froncie, Ocaleni z „Niehumanitarnej ziemi”*.

W czerwcu 2009 r. przed wejściem do nowego budynku Biblioteki ustawiono kolejną wystawę Łódzkiego Oddziału IPN pt. *Młodzież z partią ... się rozliczy! Niezależne Zrzeszenie Studentów w latach 1980-1989*. Scenariusz opracowali: Grzegorz Nawrot, dr Tomasz Toborek i Paweł Spodenkiewicz. Za konsultację historyczną odpowiedzialny był dr Sławomir Nowinowski, a projekt plastyczny przygotował Marek Jagodziński. Pokazano archiwalia i fotografie, które wypożyczono z wielu instytucji państwowych i zbiorów prywatnych. Wystawa uświadamiała, jak ważną rolę w walce o demokratyzację kraju w latach 80. ubiegłego stulecia odegrało Niezależne Zrzeszenie Studentów (NZS). Uwidoczniała, że już samo powstanie tak dużej organizacji było ewenementem

Twarze Łódzkiej Bezpieki, 2008

w systemie komunistycznym. Obszerny materiał wystawy ujęto według takich zagadnień: *Pierwsze impulsy, Walka o rejestrację Zrzeszenia, Strajk łódzki, Wyższa Szkoła Inżynierska w Radomiu, NZS w stanie wojennym, Samorządy studenckie terenem walki politycznej.*

W 2006 r. z okazji przypadającej 70. rocznicy Łódzkiego Towarzystwa Naukowego (ŁTN), w Bibliotece stanęła wystawa upamiętniająca osiągnięcia tej instytucji. Książki, afisze, zdjęcia i pamiątki zilustrowały historię i działalność ŁTN. Przypomniały sylwetki założycieli i prezesów Towarzystwa z lat 1936-2006, honorowych jego członków, laureatów nagrody naukowej przyznawanej w latach 1980-2006. W 2016 r. w Bibliotece powstała jubileuszowa wystawa z okazji *80. lat istnienia Łódzkiego Towarzystwa Naukowego 1936-2016*. Treścią ekspozycji były dokonania naukowe i popularyzatorskie członków Towarzystwa na przestrzeni całego okresu jego działalności. Przypomniano zdjęcia i dokumenty dotyczące historii ŁTN, np. akt założycielski z 1936 r. Pokazano czasopisma Towarzystwa, np. „Acta Archeologica Lodzensia” czy „Zagadnienia Rodzajów Literackich” ukazujące się od lat 50. XX w. Zaprezentowano serie wydawnicze, takie jak „Sylwetki łódzkich uczonych”, „Moja droga do nauki” oraz serię rejestrującą dokonania łódzkich szkół naukowych, np. „Szlakami Nauki”, zasługującą na wyróżnienie ze względu na prezentowanie problematyki regionalnej. Wystawę wypełniły indywidualne publikacje analizujące sprawy Łodzi i okolic, np. *Łódź i region Polski Środkowej* oraz podręczniki szkolne. Można było zobaczyć unikalne słowniki, takie jak wielojęzyczny *Słownik przyrodniczy kręgowców* czy monu-

80. lat Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, 2016

mentalny *Słownik badaczy literatury* zredagowany przez Jerzego Starnawskiego. Zaprezentowano prace charakteryzujące dokonania wąskich specjalizacji naukowych, np. tom studiów poświęconych wybitnemu archeologowi i bronioznawcy profesorowi Marianowi Głowskiemu pt. *Non sensistis gladios*. Można było zobaczyć także, wydawane przez ŁTN, atrakcyjne albumy, np. *Mocarze czasu – pomnikowe drzewa w świecie i na ziemi łódzkiej* Janusza Hereźniaka czy *Łódzkie wille fabrykanckie* Krzysztofa Stefańskiego.

Dwukrotnie w gmachu Biblioteki prezentował swoje ekspozycje Łódzki Oddział Towarzystwa Esperanckiego. W 2008 r., jeszcze w starym gmachu można było oglądać wystawę *100 lat esperanta w Łodzi. Z okazji 100. rocznicy powstania Łódzkiego Oddziału Towarzystwa Esperanckiego*, upamiętniającą dzieło dra Ludwika Zamenhofa - twórcy języka esperanto. Owocem współpracy Polskiego Stowarzyszenia Europa-Demokracja-Esperanto, Polskiego Związku Esperantystów Oddział Łódź i Biblioteki UŁ była wystawa *127 lat Języka Esperanto* zorganizowana w maju 2014 r. Pokazano na niej publikacje pochodzące z kolekcji instytucji przygotowujących ekspozycję: książki o Ludwiku Zamenhofie, jego autorstwa, podręczniki, słowniki i płyty do nauki języka esperanto. Ważne miejsce zajęły przekłady polskiej i obcej literatury pięknej na język esperanto, wydawane od początku XX w. do współczesności. Zaprezentowano

127. lat Języka Esperanto, 2014

publikacje o języku i kulturze esperanto, o kongresach esperantystów i turystyce esperanckiej oraz czasopisma. Pokazano także plakaty, medale i rekwizyty. Cennym darem, po raz pierwszy udostępnionym publicznie był rękopis ośmiotomowej *Kroniki łódzkiej esperancji* napisanej przez Włodzimierza Pfeiffera, księgarza, bibliofila, fotografa, miłośnika Łodzi i esperantystę. Na wernisażu Daniela Gizela Matray, sekretarz Polskiego Stowarzyszenia Europa-Demokracja-Esperanto opowiedziała o historii i działalności esperantystów.

Wśród ekspozycji prezentowanych w gmachu Biblioteki UŁ ważną pozycję zajęły wystawy fotograficzne. W 2007 r. można było oglądać kolekcję zdjęć pt. *Migawki z San Francisco*. W 2008 r. prezentowano wystawę fotografii z podróży dra Witolda Budzisa pt. *Srebra lodowca Argentiere*. W tym samym roku w Bibliotece wystawiono jeszcze zdjęcia z wyprawy antarktycznej zorganizowanej w 2007 r. przez Zakład Biologii Polarnej i Oceanobiologii Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska UŁ. *Gaudi z bliska* to wystawa zdjęć, których autorami byli Julian Liniecki, Barbara Pabin-Szafko i Joanna Szumilewicz, nauczyciele akademicki łódzkich i szczecińskich uczelni. Wystawa, zaaranżowana w 2010 r., pokazała ciekawe obiekty zaprojektowane przez wybitnego architekta, znajdujące się na terenie Barcelony: budowle i detale architektoniczne, ich fakturę i kształty decydujące o oryginalnej i fascynującej twórczości Gaudiego. W 2011 r. Katedra Historii Bizancjum UŁ zorganizowała pokaz zdjęć pt. *Konstantynopol. Stolica zapomnianego imperium*. Fotografie powstały w trakcie wypraw naukowych pracowników tej katedry do Istambułu w latach 2008-2010. Zdjęcia zabytków, zarówno tych dobrze znanych, stanowiących wizytówkę współczesnego miasta, jak i miejsc trudno dostępnych, nie leżących na szlakach turystycznych wędrówek, stanowiły o oryginalnym charakterze ekspozycji. Można było zobaczyć m.in. muzułmańską świątynię - Kościół Mądrości Bożej - Hagia Sophia, arcydzieło architektury bizantyjskiej i symbol Bizancjum, kościół św. Teodozji nazywany Meczetem Różanym, Mury Teodozjusza - największy system fortyfikacji w średniowiecznej Europie, czy dzielnice Chryzopolis. Pokazano wiele architektonicznych detali, np. greckie i łacińskie inskrypcje utrwalone na marmurowych i kamiennych blokach oraz skorupy antycznych naczyń odnalezione na terenie portu Teodozjusza. Na wernisażu profesor Mirosław Leszka z Katedry Historii Bizancjum UŁ wygłosił wykład na temat Konstantynopola.

W kwietniu 2013 r. wystawa *Nieznane oblicza Iranu* wypełniła przestrzeń BUŁ. Ekspozycja była projektem programu „Solidarni z Iranem” przygotowanego przez Instytut Lecha Wałęsy, Muzeum Azji i Pacyfiku w Warszawie oraz firmę Orient Ekspert. Celem wystawy było ukazanie mniej znanego oblicza kraju, który w powszechnym odbiorze bywa postrzegany wyłącznie przez pryzmat wydarzeń politycznych, jako państwo zdominowane przez duchowieństwo, męczenników oraz kobiety w czadorach. Pokazane fotografie miały być przeciwwagą tego wizerunku kreowanego przez media, a także zachętą dla Polaków, by spojrzeli na Iran z perspektywy wolnej od stereotypów. Zdjęcia ukazały Iran jako kraj różnorodny i kolorowy, w którym obok siebie mieszkają różne grupy etniczne i religijne, w którym kobiety, aktywne zawodowo są niezależne i wykształcone. Autorami zdjęć byli: Adam Adamus, Arya Abolhassami, Aleksandra Szymczyk, Ewa Dębicka-Borek, Luiza Stosik-Turek, Anna Gawlik, Elżbieta Kamińska, Bartosz Turek, Małgorzata Michalik i Paulina Niechciał. Przy okazji wystawy odbył się pokaz slajdów, w trakcie którego zabrali głos pracownicy Katedry Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych

Srebra lodowca Argentière, 2008

Wystawa Antarktyczna, 2008

UŁ. Dr Izabela Kończak opowiadała o sytuacji kobiet oraz kobiecej modzie w Iranie, a także o warunkach życia w tym państwie, dr Robert Czulda mówił o losach 120 tys. Polaków z Armii Andersa, którym Iran udzielił gościny po opuszczeniu Związku Radzieckiego w 1942 r. Podzielił się również wrażeniami z pobytu w Iranie.

Na przełomie marca i kwietnia 2015 r. w Bibliotece można było oglądać fotografie z podróży na Kubę etnologa Rafała Pilarka z Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UŁ pt. *República de Cuba. Granma w obiektywie etnologa*. Czterdzieści siedem kolorowych fotografii wykonanych zostało w miejscowościach południowo - wschodniej części Kuby (Oriente). Na wernisażu obecny był Ambasador Republiki Kuby w Polsce - Juan Dagoberto Castro Martinez. Wieczór uświetniła kubańska muzyka oraz karaibskie napoje serwowane przez gospodarzy wydarzenia.

W okresie wakacyjnym, w czerwcu i lipcu 2015 r. można było oglądać wystawę pt. *Sycylia wczoraj i dziś*. Wernisaż połączony był z pokazem filmów oraz z prelekcją inicjatorce wystawy, Danieli Gizely Matray, entuzjastki kultury włoskiej i Sycylii. Na wystawie znalazły się dokumenty z Muzeum Archeologicznego im. Paolo Orsii w Syrakuzach oraz książki z kolekcji Biblioteki. Pokazano również materiały ilustrujące bogatą historię Sycylii, piękno krajobrazu śródziemnomorskiego i kulturę tego regionu. Uroda przyrody sycylijskiej i kultura kraju zostały uwiecznione w publikacjach albumowych, książkach, na plakatach, folderach i fotografiach. Przybliżyły one również zwyczaje, styl życia i codzienne zajęcia jego mieszkańców, folklor i kuchnię sycylijską. Wystawę wypełniły także mapy i rekwizyty. Zaprezentowano wybrane teksty literackie, kompozycje muzyczne, dokumenty ikonograficzne ilustrujące architekturę, malarstwo i rzeźbę Sycylii. Pokazano listy i wspomnienia z podróży na Sycylię oraz refleksje o niej różnych autorów. Można było zobaczyć książki sycylijskich pisarzy oraz autorów obcych, dla których Sycylia stała się natchnieniem, jak również kompozycje muzyków inspirowanych się tą największą wyspą Morza Śródziemnego, a także fotografie sycylijskich zabytków, wpisanych na listę Światowego Dziedzictwa Narodowego UNESCO.

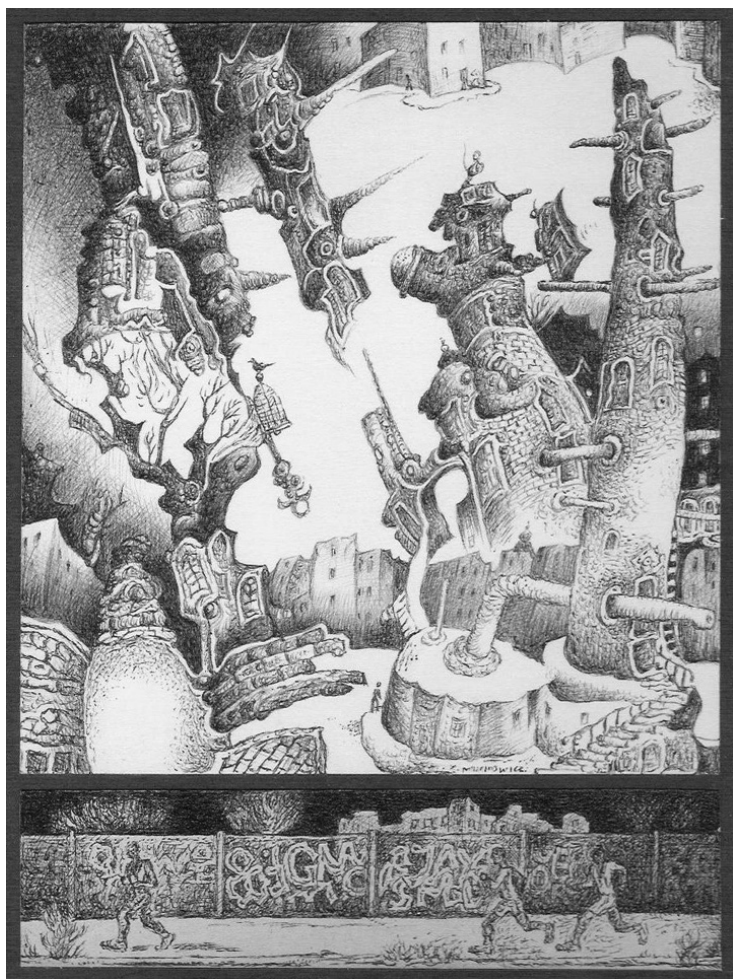
W grudniu 2016 r. w Bibliotece zaprezentowana była wystawa zdjęć pt. *Historia i kultura Ziem Bułgarskich*, przygotowana przez Centrum Badań nad Historią i Kulturą Basenu Morza Śródziemnego Europy Południowo-Wschodniej im. Profesora Waldemara Cerana - Ceraneum. Pokazano fotografie pochodzące z archiwum stworzonego podczas wyjazdu naukowego do Bułgarii w 2015 r. Twórcą fotografii była Viktoria Marinov, a dokumentacji i przekładu dr Małgorzata Skowronek.

W Bibliotece UŁ organizowano wystawy prezentujące indywidualne dokonania w różnych dziedzinach.

W czerwcu 2009 r. można było zobaczyć wystawę rysunku i malarstwa Zdzisława Muchowicza pt. *Pan Łantufri i jego zachwaszczony ogród*. Wernisaż połączony był z promocją tomiku poetyckiego o takim samym tytule. W maju 2012 r. artysta ten

zaprezentował surrealistyczne, zgeometryzowane i figuratywne *Miniatury* wykonane techniką kombinowaną (akwarela, akryl, tusze barwne). I tym razem wernisażowi towarzyszyło spotkanie poetyckie pt. *Malowane - wybijane*, w którym uczestniczyli: autor miniatur, Dariusz Staniszewski oraz akompaniujący na gitarze - Miłosz Muchowicz. W maju 2016 r. Z. Muchowicz przedstawił kolekcję rysunków wykonanych piórkiem, które powstawały w latach 2005-2016, a którym nadał tytuł *Dusze domów odchodzą w tonacji moll*. Po wernisażu w Sekcji Muzykaliów odbył się recital utworów skomponowanych do poezji Z. Muchowicza pt. *Cztery kwadranse wierszy donikąd*. Na fortepianie i akordeonie akompaniował Jan Mucha, a gościnnie wystąpiła wokalistka Anna Paszkowska z Teatru „Orfa”.

Zdzisław Muchowicz. *Dusze domów odchodzą w tonacji moll* 2016

Zdzisław Muchowicz. Dusze domów odchodzą w tonacji moll, 2016

W grudniu 2013 r. w Bibliotece można było oglądać malarstwo Roberta Krężłaka pt. *Duchowość Wenusjańska*. Był to cykl obrazów olejnych przedstawiających akt kobiety, utrzymany w nasyczonej „ciężkiej” kolorystyce oraz pozach obrazujących kłębowisko uczuć i emocji. Malarstwo artysty inspirowane było twórczością E. Schiele, A. Modiglianiego, F. Bacona, J. Nowosielskiego.

Duchowość Wenusjańska, 2014

We wrześniu 2014 r. Biblioteka ponownie gościła wystawę malarstwa Roberta Krężłaka, tym razem wzbogaconą o prace Dariusza Różyca i Roberta Ratajczyka pt. *Apoteoza muzy*. Artyści, byli absolwenci Wydziału Wychowania Artystycznego Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, złożyli hołd kobietom dla zrozumienia ich istnienia, miejsca i roli w ich życiu. Dla artystów kobieta była zarówno źródłem, jak i materiałem, muzą niezbędną by pozostali swobodni i wolni w tworzeniu. Poszukiwali oni w kobiecie doskonałości - piękna zarówno cielesnego, jak i duchowego. Dla autorów obrazów, kobieta miała być projekcją wyobrażeń, doskonałą istotą, która nie istnieje, a paradoksalnie tworzy wizję, inspiruje do działania i poszukiwania istoty świata.

W marcu 2014 r. swoje malarstwo pt. *Autoportret kobiety. Dekonstrukcje - studia - transpozycje* zaprezentowała Danuta Radek-Pankowska z Biblioteki Instytutu Etnologii UŁ. W kulturze europejskiej począwszy od XVI w., znakiem indywidualnej tożsamości stała się twarz - odbicie „człowieka wewnętrznego”. Malując twarze, autorka ekspozycji wskazała na uniwersalne cechy kobiecości, stworzyła szczególną kategorię

krytyczną wobec współczesnej popkultury, dokonując także autoanalizy swojej osobowości. Wystawa ta była więc także pokazaniem swojego „ja” autorki.

Od czerwca do września 2014 r. prezentowana była w Bibliotece wystawa kolaży z cyklu „*ThePressYeah*” autorstwa Dominiki Tępińskiej, absolwentki Wyższej Szkoły Sztuki i Projektowania w Łodzi. Był to cykl prac złożonych z wycinków popularnej prasy. Głównie były to nagłówki, fragmenty artykułów, które wyjęte z kontekstu i skonstruowane ze sobą, tworzyły zupełnie nowe, ironiczne i satyryczne komunikaty podkreślające banalność współczesnych mediów mainstreamowych usiłujących za wszelką cenę zwrócić na siebie uwagę potencjalnego odbiorcy, często kosztem jakości przekazu.

W grudniu 2014 r. można było podziwiać kolekcję trzydziestu fotografii pt. *EkstrAkt* - wystawa fotografii aktorek ze spektaklu „*DekAmore*” Teatru Lalek Arlekin w Łodzi. Aktorki występowały w spektaklu „*DekAmore*” inspirowanym „*Dekameronem*” Boccaccia, który grany był na deskach Teatru Arlekin. Autorką fotografii była Kamila Bogulewska.

Kolejna ekspozycja malarstwa zaprezentowana w Bibliotece w kwietniu 2015 r. miała tytuł *Piotr Staszczuk. Malarstwo*. Tworzyło ją szesnaście obrazów artysty uprawiającego malarstwo sztalugowe, przedstawiające, którego głównym tematem był człowiek i sytuacje, bezpośrednio go określające, a także martwa natura.

Piotr Staszczuk. Malarstwo, 2015

W październiku 2015 r. w Bibliotece można było zobaczyć autorską wystawę dra art. grafika Piotra Wypycha pt. *Szły na wschód bataliony, szwadrony i pułki*. Prezentowała ona pozostałości, jakie I wojna światowa odcisnęła na terenie dzisiejszego województwa łódzkiego. Autor, pracując w Zespole Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego oraz prowadząc własne badania terenowe zwiedził, zinwentaryzował i na nowo odkrył wiele cmentarzy, mogił, umocnień i innych artefaktów historycznych, związanych z frontem łódzkim z czasów „Wielkiej wojny”. Metodą montażu fotograficznego - nakładania na siebie niezależnych kadrów, Piotr Wypych „opowiedział” historie wojenne znad Pilicy, Warty i Rawki. Większość prac zawierała motywy, jakie twórca odnalazł na cmentarzach wojennych, bądź pojedynczych mogiłach żołnierzy wszystkich narodów, które brały udział w tym konflikcie na terenie łódzkim. Autor wykorzystywał także zdjęcia i listy frontowe, które odnalazł w zbiorach rodzinnych, bądź otrzymał od przyjaciół.

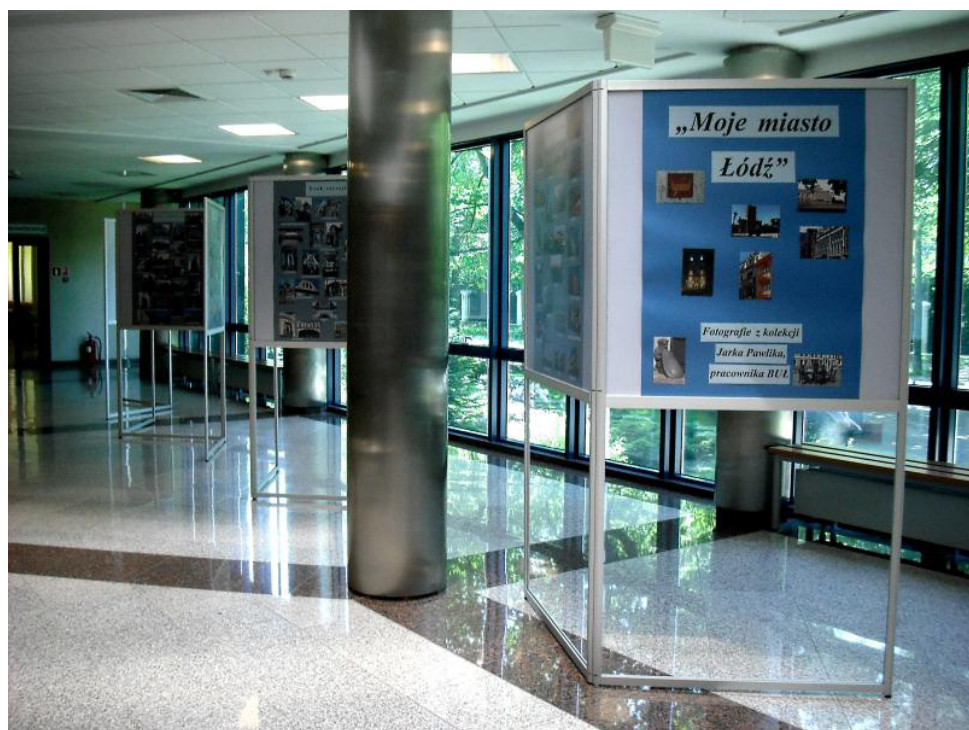
W lutym i marcu 2015 r. autorską kolekcję swoich ponad 600 znaków książkowych zaprezentował pracownik Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ - Amilkar Kosiński na wystawie *Ex libris. Piękno małej formy graficznej. Znaki książkowe, druki ulotne ze zbioru Amilkara Kosińskiego*. O atrakcyjności exlibrisu autor mówił tak: „Dla mnie znaki książkowe, które zbieram od wielu lat są świadkami historii. Świadkami minionych epok, ludzkich losów, pasji i... ironii tych losów. Mała grafika pozostaje niejednokrotnie jedynym śladem czyjejś pasji bibliofilskiej, wybitnego talentu. Mówi o zbiorach, które oznaczała. O wojnach, nienawiści i niszczeniu tych zbiorów, o tworzeniu i przemijaniu fortun. W końcu o relacjach między ludźmi. Rywalizacji, ale i o przyjaźni”. Oglądający ekspozycję zwracali uwagę nie tylko na ilość exlibrisów, ale

Exlibris. Piękno małej formy graficznej, 2015

i artystyczne piękno małej formy graficznej. Podczas wernisażu zaprezentowany został nowy exlibris BUŁ, zaprojektowany przez architekt Matyldę Grabowską, którego grafika nawiązywała do formy architektonicznej nowego gmachu Biblioteki, a który przywołując na myśl kryształ, był alegorią wartości wiedzy, którą każdy może zdobyć w tej Bibliotece.

W BUŁ swoje autorskie wystawy prezentowali jej pracownicy. W 2007 r. pracownik Sekcji Muzykaliów pokazał kolekcję fotografii pt. *Spacer po Łodzi, fotografie z kolekcji Jarka Pawlika, pracownika BUŁ .....*, świadczących o jego zainteresowaniu Łodzią, ale i umożliwiających spojrzenie na miasto oczami autora zdjęć. Udokumentowane zostały znane i nieznane miejsca Łodzi, zaskakujące swoim urokiem, których większość mieszkańców miasta nie ma czasu tak naprawdę dostrzec. Cztery lata później, w czerwcu i lipcu 2011 r. Jarek Pawlik pokazał kolekcję swoich fotografii pt. *Moje miasto Łódź*. Były to zdjęcia Łodzi dokumentujące: *Ginące piękno, Wille i pałace, Urok secesji, Łódź fabryczną, Miasto kontrastów, Miasto nowoczesne, Księży Młyn, Manufakturę, Ulicę Piotrkowską, Świątynie, Detale architektoniczne, Pomniki i fontanny, Podwórka, Murale, Łódź nocną porą i Łódź sielską*.

Moje miasto Łódź. Fotografie z kolekcji Jarka Pawlika, pracownika BUŁ, 2011

W marcu 2013 r. swoją kolekcję kart *ATC - małe dzieła sztuki* zaprezentowała Katarzyna Mikołajczyk, pracownik Wolnego Dostępu BUŁ. Można było podziwiać karty ATC - Artist Trading Cards czyli artystyczne karty kolekcjonerskie, wykonywane ręcznie, które początkowo służyły jako wizytówki. Z czasem zaczęto się nimi wymieniać w celach kolekcjonerskich. Karty tego typu nie mogły przekraczać ogólnie przyjętych wymiarów. Przedstawiały interpretację twórcy na dany temat, wykorzystując różne techniki i materiały. Na wystawie pokazane zostały prace wykonane w ramach projektu pod patronatem portalu *Skrapujące Polki: stwórz ATC na temat Biblioteka*. Można było również obejrzeć prace polskich twórców wykonane techniką scrapbookingu, mixed media i kolażu.

Romowie to tytuł autorskiej ekspozycji fotografii Beaty Gamrowskiej, pracownika Sekcji Promocji Biblioteki, zaprezentowanej w październiku 2014 r. Na dwunastu zdjęciach pokazana została romska rodzina państwa Markowskich. Podczas wernisażu można było posłuchać muzyki romskiej, obejrzeć slajdy „Romowie z różnych stron świata” i porozmawiać z przedstawicielką środowiska romskiego Różą Łakatosz z Poznania o życiu codziennym Romów, ich edukacji, pracy, języku, ale i o stereotypach w myśleniu o Romach.

17 maja 2014 r. podczas Nocy Muzeów, w Bibliotece zaprezentowane zostały unikatowe kolekcje zbiorów specjalnych Biblioteki. Jedną z nich była wystawa plakatów z Sekcji Dokumentów Życia Społecznego BUŁ pt. *Plakat PRL-u*, przygotowana przez jej pracownika Radka Michalskiego. Zwiedzający mogli przenieść się w świat reklamy z okresu PRL, która była narzędziem propagandy ówczesnych władz. Pokazano m.in. prace Waldemara Świerzego, Wiktora Górki, Tadeusza Rumińskiego, Lecha Majewskiego i Sławomira Iwańskiego. Przy nastrojowej muzyce, płynącej z głośnika, twórca wystawy opowiedział o roli plakatu w przestrzeni miejskiej, zwracając uwagę na wysoki poziom artystyczny wystawionych prac. Uzupełnieniem ekspozycji był multimedialny pokaz plakatów BHP, które w humorystyczny sposób przedstawiały poważne treści.

W dniu 28 września 2015 r. w Bibliotece pojawił się *Dział Książek Zakazanych*. Taka wystawa zorganizowana została przez pracowników Wolnego Dostępu BUŁ z okazji Tygodnia Zakazanych Książek, trwającego od 27 września do 3 października. Wyselekcjonowany księgozbiór stanowił zestaw lektur niebezpiecznych, uważanych za zagrożenie dla ludzkich umysłów. Książki były zakazane z powodu niepoprawności politycznej i obyczajowej, bądź opowiadanych historii budzących grozę i znieśmaczenie, ale przede wszystkim dlatego, że prowokowały do myślenia. Na wystawie znalazły się również książki o cenzurze i wolności słowa. Można było znaleźć m.in. „Ferdurke”, „Kod Leonarda da Vinci” czy „Cierpienia młodego Wertera”. Lektury zapakowano i odpowiednio oznaczono, aby nie stanowiły zagrożenia dla odwiedzających, a czytelnicy mogli wypożyczyć je na własne ryzyko.

Dział Książek Zakazanych, 2015

14 lipcu 2016 r. w okresie wakacyjnym i urlopowym w Bibliotece zebrała się grupa osób na wernisażu fotografii z podróży do Kalifornii *California Dream*, autorstwa Marka Grabowskiego, pracownika administracji BUŁ. Można było obejrzeć ponad sto zdjęć dowcipnie skomentowanych oraz slajdy z podróży. Słuchając barwnej opowieści o tym kraju, rzeczywiście można było poczuć się jak w Kalifornii, przemierzać góry, lasy i miasta, mknąć autostradami przez okolice przy akompaniamencie muzyki.

Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego była organizatorem dwóch wystaw rocznicowych. Pierwsza przygotowana została w 6. rocznicę oddania czytelnikom nowego gmachu Biblioteki w 2011 r., a kolejna ekspozycja udokumentowała 10 lat działania „nowej” BUŁ w 2016 r.

Wystawa „5 lat minęło... 2006-2011” pokazała funkcjonowanie BUŁ w nowym gmachu. W wernisażu, 5 października 2011 r. wzięli udział licznie zgromadzeni goście: dyrekcja, obecni i emerytowani pracownicy Biblioteki oraz czytelnicy. Zaprezentowano ponad sto kolorowych fotografii, które przypomniały kolejne etapy budowy Książnicy od 2003 r., jak również dni otwarcia nowego budynku - dla władz UŁ w maju 2006 r. i dla czytelników 1 października 2006. Pokazano kopię *Aktu wmurowania kamienia*

węgielnego oraz makietę sporządzoną na podstawie projektu rozbudowy BUŁ przez architektów Iwonę i Andrzeja Pietkiewiczów. Fotografie zaprezentowały wnętrza Biblioteki, ważne wydarzenia, które miały miejsce w ciągu pięciu lat istnienia nowego gmachu, przypomniały różne interesujące inicjatywy, w których brali udział pracownicy. Wśród materiałów wyłożonych w gablotach znalazła się bibliografia dorobku naukowego pracowników z lat 2006-2010 oraz dokumenty świadczące o osiągnięciach Biblioteki, m.in. Medal Bibliotheca Magna Perennisque, przyznany w 2007 r. przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich za wybitne zasługi dla polskiego bibliotekarstwa. Zasygnalizowano również nowe wyzwania dla łódzkiej Książnicy.

Kolejna wystawa rocznicowa, która odbyła się w 2016 r. w 10. rocznicę istnienia nowego gmachu BUŁ pt. *To już ... 10 lat! Nowy gmach Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego 2006-2016* przedstawiła historię nowej części Biblioteki w jej pierwszym dziesięcioleciu. Ekspozycję tworzyły przede wszystkim zdjęcia ilustrujące najważniejsze wydarzenia związane z budową i funkcjonowaniem nowego budynku BUŁ. Podobnie jak na pierwszej ekspozycji rocznicowej, przypomniano etapy budowy nowego gmachu, oficjalne otwarcia Biblioteki, pokazano jej wnętrza: pracownie, czytelnie, wolny dostęp oraz technologie ułatwiające czytelnikom korzystanie z bogatych kolekcji. Ekspozycja udokumentowała „życie wewnętrzne” BUŁ, a więc wydarzenia świadczące o jej aktywności i atrakcyjności. W ciągu dekady 2006-2016 dużo się w niej bowiem działo. Konferencje, szkolenia, warsztaty, spotkania i wystawy to zaledwie niektóre z faktów uwidoczniionych na wystawie. Ekspozycję uzupełniła bibliografia dorobku pracowników za lata 2006-2016, publikacje pracowników BUŁ, a wśród nich pierwsza w dziejach monografia Biblioteki i inne dokumenty potwierdzające osiągnięcia łódzkiej Książnicy. Wystawa przypominała osoby, które odeszły w ciągu ostatnich 10 lat, które pracowały na dobre imię BUŁ.

Działalność wystawiennicza Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego w latach 2006-2016 stanowiła ważną część jej aktywności jako instytucji naukowej i publicznej. Organizując na swoim terenie wystawy, BUŁ umożliwiała różnym instytucjom przedstawianie swoich osiągnięć, a osobom prywatnym - indywidualnego dorobku naukowego bądź artystycznego. Dzięki tak liczным wystawom Biblioteka UŁ pomagała zainteresowanym czytelnikom w przystępnej formie poszerzać wiedzę na różne tematy, a przy okazji ciekawie spędzać czas.